

НАШЕ
ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Листопад

10

November

1966

Іван Франко

Ліногравюра О. Кульчицької

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXIII Листопад Ч. 10

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Олена Лотоцька, д-р Наталя Іщук,
Ірина Пеленська, Марта Тарнавська,
Наталя Чапленко, Марія Юркевич.
Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

Зміст:

Юрій Ліпа: Львів
Епітафія
Наша ціль все та сама
М. Душник: Наші зв'язки
І. Книш: Побратимство
І. П.: Перший день у Світлиці
І. Франко: Щука
М. Островерха: У роковини
О. Різник: З вірою у свої здібності
Н. І.: Літературний есей
Є. Я.: Сесія суспільної опіки
При огляді народнього мистецтва
О. С.: Закупуємо харчі
Н. Гонта: Готуємось до свят
Museum Exhibit in New York
A. Volker: Why Join?
Н. Наркевич: Майстерня св. Миколая
Л. Полтава: Малий музика
Г. Чернобицька: Нечемний песик
П. Кізко: Івасів козушок
Рукавичка
При громадській роботі
Діма: Книжко моя, книжко

На обгортці:

Портрет Івана Франка, ліногравюра
Олени Кульчицької

OUR LIFE

Vol. XXIII. NOVEMBER No. 10

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
с/с No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

On the Front Page:

Ivan Franko, drawing by Olena
Kulchytska.

На терені СУА

6. листопада — Вих. Семинар — 83
Відділ СУА в Нью Йорку
11. листопада — Обід із виставкою
ляльок — 52 Відділ СУА у Фи-
ладельфії
12. і 13. листопада — Річні Збори
Головної Управи — Централя
СУА
19. листопада — Вечір „Жіночого
Пера“ — Окружна Рада СУА
у Філадельфії
19. і 20. листопада — Базар і льоте-
рія — 44 Відділ СУА у Філа-
делфії
10. грудня — Андріївський Вечір —
10 Відділ СУА у Філадельфії
14. січня 1967 — Маланчин Вечір —
44 Відділ СУА у Філадельфії

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

..1886 — 80 літ тому прибула до
Львова одна з перших громадських
діячок Придніпрянщини — ОЛЕНА
ДОБРОГРАЄВА. Перебуваючи на Ви-
щих Жіночих Курсах у Києві вона
заснувала український гурток у 1884
році. У 1886 р. стала редагувати до-
даток до часопису „Батьківщина“.
Померла від сухіт у 1888 р. й похо-
вана на Рівєрі.

1886 — 80 літ тому народилась у
сім'ї Бородієвичів ІВАННА БЛАЖ-
КЕВИЧ. Відзначилась, як організа-
торка жіноцтва, кооперативна й освіт-
ня діячка. Працювала пером у укра-
їнській пресі, написала низку видань
для дітей. Була переслідувана поль-
ською владою й потерпіла під час
пацифікації у 1930 р.

1921 — 45 літ тому Союз Українок
у Львові скликав перший жіночий
з'їзд. З'їхалась поважна кількість де-
легаток із різних земель України, але
в половині нарад польська влада
з'їзд припинила. Народи з'їзду про-
довжувались у вузькому крузі й по-
станови дали напрям для дальшої
праці українського жіноцтва в Гали-
чині.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 8, 1966, Н. Ж., у проголошенні
висліді „У змагу за Наше Життя“ за-
йшла помилка. А саме — не п-ні Ма-
рія Білинська придбала нам 8 перед-
платниць, а п-ні Марта Білинська з
29 Відділу СУА. За недогляд пере-
прошуємо.

Наше Життя

РІК XIII.

ЛИСТОПАД, 1966

Ч. 10

Юрій Липа

Л Ї В І В

Могутен став він на земному лоні
І, повен пихи, голову підніс:
На степ подільський, буковинський ліс
Зорять копця зірниці ясні й сонні;

Юр молитовно звів свої долоні,
В силветах веж церковних бімь завис,
Бо в місті пишному чужий, підступний кріс,
В столиці Льва забави вітрогонні.

Ви, що живі, і ви, луно століть,
О, Янова хрести, Личакова берізки,
Почуйте голос і страшний, і близький, —

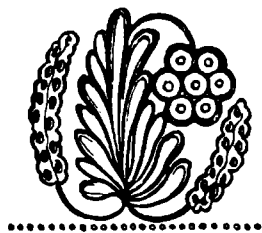
Так мовить Бог наш: — Знайте і мовчіть!
Збудую тут твердиню в вічнім гарті,
Як камінь гордоців, як камінь, що на варті.

Е П І Т А Ф І Я

Хоч я умер, беззвучні ці рядки
Хай сповнять зміст могутній, многоцвітний,
Що з ним життя моє вливається в твоє.

Усе ніщо на світі: бенкети веселі,
Уквітчана зрадлива гра любови
І здобуття прихильности людської.

Я смертю вирізьбив: ти стань і прочитай, —
Одне святе є в світі, — кров людей хоробрих,
Одні живуть могили — вірних Батьківщині.

Наша ціль все та сама

Ніодна українська організація не є замкненою одиницею, а становить важливу ланку в цілості українського організованого життя. Всі проблеми, що турбують ціле наше громадянство, є й нашими проблемами. Зрозуміння того виявила наша організація великою участю делегаток на Ювілейному Конгресі Українського Конгресового Комітету, що відбувся в жовтні ц. р. Разом із усім громадянством переживаємо всі труднощі й проблеми цієї центральної установи та хочемо скріпити її своєю підтримкою і своїм вкладом. А перед нами ще Світовий Конгрес Вільних Українців, де зорганізоване жіноцтво повинно відограти належну йому роль.

Свідомі цих усіх завдань, звертаємо свої очі на нашу власну організаційну підставу. XIV Конвенція СУА доручила нам змагати до якнайбільшого охоплення жіноцтва в організаційні рамки. Включенням нових членів у наші Відділи, творенням нових Окружних Рад і Відділів СУА, поширенням праці на нові ділянки, дбанням про популярність і престиж нашої організації — працюємо постійно над її ростом. Одначе справжню кампанію за приєднанням членства починаємо в листопаді ц. р. З ініціативи нашої організаційної референтки місяць листопад проголошуємо місяцем нового членства СУА!

Тому й Конференції Референток, що відбулись в усіх округах, були присвячені організаційним справам. Їх темою було — приєднання членки, усвідомлення про цілі й методи СУА, увага для членки, усунення труднощів, добра атмосфера у Відділі. Дальше — розгляд околиці за осередками, де могли б постати нові Відділи СУА. А вкінці осягнення й тих українських жінок, що живуть розпорошено по далеких стейтах. Їх можемо згуртувати в наш Центральний Відділ, що вже існує при Централі СУА.

Форми організації і методи праці можуть змінюватись, залежно від обставин і біжучих вимог. Але пам'ятати треба, що в усіх умовинах — зміст і ціль залишаються все ті самі — сприяння визвольним змаганням українського народу. Листопад — це місяць збройного зриву. Тому й тоді починаємо психіду за душу і серце української жінки, щоб її приєднати в наші ряди. Ми певні, що нам пощасть! В пам'ять наших героїв, що полягли за ідею, притягнемо кожну одиницю до активної праці. У цьому будуть нам присвічувати слова Івана Франка:

„Пора, діти, добра поглядіти — для власної хати,
Щоб газдою — не слугою — перед світом стати!“

Марія Душник
Mrs. Mary Dushnyk, UNWLA
Public Relations Chairman

НАШІ ЗВ'ЯЗКИ

Впродовж сорок літ свого існування Союз Українок Америки приділяв бачну, увагу контактові з американськими й міжнародними організаціями. Спершу це була участь у збірних виступах (виставки, фестивалі), потім співпраця з рамени Відділів і Окружних Рад, а на кінець взаємини Централі США. Вони є обґрунтовані тепер членством у Національній Раді Жінок Америки і Ген. Федерації Жіночих Клубів, двох найвпливовіших жіночих організацій у ЗДА.

В обох напрямках відкриваються перед нами нові завдання. Національна Рада Жінок Америки держить руку, на живчику американського життя й розглядає його проблеми у формі Студ. Днів, дискусійних панелів і т. д. Окрім того має тісний контакт із Об'єднаними Націями з рамени Міжнародної Жіночої Ради, Ген. Федерація Жіночих Клубів об'єднавши 15,000 жіночих клубів, широко розгалужена в цій країні. Вона провоздить різні акції, в тому й політичного освідомлення. Ці обидві платформи ми використовували дотепер, щоб обзнанити їх членство з нашими змаганнями. Це треба продовжувати й поглиблювати. Обидві Централі видають свої бюлетени, в яких

повинна відзеркалитись наша діяльність.

Однак взаєминами з тими великими американськими центрами не слід обмежуватись. Ми тут досягнули вершин американського організованого життя і повинні на них закріпитись. Та є ще багато завдань, що їх можна й треба виконати спільно з різними жіночими екзильними групами. Це є освідомлення вільного світу про загрозу комунізму, ведення різних протестаційних акцій, знайомлення з культурними надбаннями народів з-поза залізної заслони і т. д. Для тієї цілі слід знайти порозуміння з жіноцтвом тих народів. Подібно, як громадсько-політичний світ злучився в Тижні Поневолених Націй — то й жіноцтво може знайти спільну площину вияву своїх змагань.

У тому напрямку пророблено вже перші кроки. Із Радою Балтійських Жіночих Організацій у нас є дружні взаємини. Громадські діячки трьох балтійських народів — литовки, латишки й естонки — вдержують з нами тісний контакт. З Білоруською Жіночою Організацією лучить нас тісна приязнь.

Окрім цих завдань референтури при Гол. Управі треба згадати численні зв'язки Окружних Рад і Відділів США. Вони проявляються у співпраці з Інтернаціональними Інститутами, Федерацією Жіночих Клубів та іншими американськими організаціями. Численні доповіді, покази, виставки допомагають тут поширювати наше ім'я, знайомити з нашою культурою. Це корисна роз'яснювальна робота, що з'єднує нам приятелів.

Із цим тісно в'яжеться доступ до американської преси. Ці виступи дають найкращу нагоду до статей, вісток, інтерв'ю. Це стараються наші членки пильно використати. Опис наших звичаїв з нагоди Різдва й Великодня, приписи наших страв — це все може промостити нам дорогу до її шпальт.

Разом із тим в'яжеться спростування неправдивих вісток, що тут і там появляються. Лист до редакції з певним обґрунтуванням завжди знайде місце в кожному часописі.

Лист — це велика зброя! Тому

референтура зв'язків США інформує членство про потребу підтримати листовно ту чи іншу справу. Створення Комісії Поневолених Націй у Палаті і ухвалення поштового значка з Т. Шевченком — це два актуальні домагання української спільноти в ЗДА. Членство США може й повинно писати в тій справі листи до своїх представників у Конгресі.

Так бачимо, що не лиш референтка Гол. Управи, Окружні Ради й Відділи США, але кожна членка може діяти в напрямі, що його намічують зв'язки.

Марія Душник
Референтка Зв'язків
Головної Управи

Новинки з Централі

На Конгресі УККА, що відбувся в днях 7.—9. жовтня 1966 р. у Нью Йорку, численно явились представниці США. Як містоглова Екзекутиви УККА була присутня п-ні Олена Лотоцька, почесна голова США. Централю США репрезентувала п-ні Стефанія Пушкар, голова США. Прибули дві членки Політичної Ради УККА — пп. Катерина Пелешок і Ольга Салук. Від Окружних Рад США явились — п-ні Оксана Рак з Нью Йорку, п-ні Осипа Грабовенська з Філадельфії і п-ні Олена Климишин із Дітройту. Редакторка Н. Ж. п-ні Л. Бурачинська ввійшла до Резол. Комісії Конгресу. Від Відділів США прибуло 21 делегаток.

Наше представництво в проводі УККА збільшилося. До Екзекутиви ввійшла п-ні Стефанія Пушкар, голова, до Політичної Ради УККА пп. Олена Лотоцька, Катерина Пелешок і Осипа Грабовенська. До Шкільної Ради йменовано п-ню П. Книш, як представницю Союзу Українок Америки.

У днях 11.—13. жовтня відбулись у Нью Йорку заг. збори Національної Ради Жінок Америки. У програму зборів включений був Студійний День, присвячений розглядові злочинності в ЗДА. Промовляли видатні правники і соціологи. Під час святкового полуденку 11. жовтня вручили відзначення найбільш видатній жіночій

Побратимство

Дар живої розповіді, невичерпний засяг знань, природній гумор, блискучий дотеп, пориваючий жарт, мила поведінка... промощували темпераментному студентові дорогу до різних середовищ, вони усували загрози, які спонтанно виростають поміж великою духовістю винятково обдарованої одиниці, а ї доквіллям. І молодий Іван Франко приваблював товариською вдачею з'єднав собі симпатії знайомих, товаришів і не менше... товаришок, бо жінки завжди податливі на свіже, іскристе й дотепне слово. То ж юний поет особливо серед жіночої молоді втішався немалими успіхами. Багато завдячує їм — український жіночий рух.

Ольга й Михайлина Рошкевичівні, Анна Павлик, Уляна Кравченко, Євгенія Бохенська, Марта й Климентія Поповичівні, Олеся Бажанська, а попри них Орися Гарасимовичівна, Ганна Данилевич, Марія Вояковська, Амврозія Левицька, Марія Матковська, Текля Навроцька, Софія Окуневська, Герміна Шухевич, Ольга Шухевич, Марія Нагірна, Марія Ревакович і незлічима плеяда других патріоток — це духові діти й послідовниці Івана Франка. Бо це він шукав, радив, наклонював, підбадьорював здібних і освічених жінок, щоб їх активізувати в громадському житті.

Цей „фемінізм“ Франка еродився з глибокого переконання про його потребу для українського народу. Він бачив, що наше жі-

постаті, а саме п-ні Женев'єві Блет, секретарці внутрішніх справ стейту Пенсильвенії та членці Президентської Правної Комісії.

Союз Українок репрезентували п-ні Стефанія Пушкар, голова і п-ні Марія Душник, референтка зв'язків. Дня 12. жовтня п-ні Пушкар зложила звіт про діяльність Союзу Українок Америки. У звіті про Конгрес Міжнар. Жін. Ради у Тегерані, згадано також про її діяльність у Комісії Міграції того Конгресу.

ноцтво виростало без національної традиції: під російською окупацією переймалося московщиною, а в Галичині польщилося. Через байдужість до українства матерів — позначувався погубний вплив на молоді покоління. Тому найкращу заповуку національного відродження українців бачив Іван Франко в духово відродженому жіноцтві. Поява свідомих українок у літературі, в громадському житті була для нього доказом, що „національне почуття будиться вже в самому ядрі українського народу“, а в слід за тим росла певність „кращого, швидшого росту нашого народу“.

З українського жіночого руху виникло єдине в своєму роді побратимство Івана Франка й Наталії Кобринської. Триваліше від знайомства, вірніше від приязні, глибше від дружби. Це був нерозривний союз двох великих індивідуальностей, сповнених до себе обопільно повагою й солідарністю, об'єднаних спільнотою ідей, поривів, прямиць, змагань, пройнятих найвищою любов'ю — патріотизмом. Це чуття єднало їх у літературі, політиці, громадському житті, хоч не бракувало між ними проминальних хвилювань, суперечок, докорів, розбіжностей, непорозумінь, а може й суперництва, але завжди шляхетного...

Кобринська не тільки адорувала поета й найвизначнішого свого сучасника. Незалежна матеріально й впливова в колах галицької інтелігенції — вона була його захисницею, за що нераз особисто потерпіла, як це було з жі-

ноцтвом станкиславівського товариства. Франко часто гостював на приходстві в Болехові, там проводила вакації його родина. Нераз у тісному колі жартовано, які характерні риси Кобринської перейшли на Фрузю в „Лісі Микиті“

Ці унікальні стосунки, близькі й коректні могла б відобразити спадщина Наталії Кобринської — її архів, який по-варварськи запропашено в ССРСР. Остання доступна згадка про нього була в 1930 р. в журналі „Західня Україна“ за травень, де підкреслено, що в рукописах Кобринської „багато цікавих записок про Франка“. Там теж був найбагатший альбом його фотознімок. Багато з того вже раніше по-вандальськи знищила рідня, але винне тут у першу чергу громадянство, зокрема Наукове Т-во ім. Шевченка, яке було спадкоємцем архіву та не сміло допустити, щоб рідня вивезла до ССРСР це громадсько-культурне добро як свою приватну власність.

Прошло 50 років з того травневого вечора на львівському кладовищі, коли словами Наталії Кобринської українське жіноцтво прощало свого великого Оборонця, Брата, Товариша, Союзника.

Їхнє останнє приречення Іванові Франкові в імені майбутніх поколінь дотримано. Як народини українського жіночого руху, його перші прояви й осяги носили тривку печать Франкового духа, так і сьогоднішній рух українського жіноцтва у вільному світі — патріотичний і глибоко національний!

СПІЛЬНА МОЛИТВА В ДЕНЬ 1. ЛИСТОПАДА

Оце вже дванадцятий раз вірні українських віровизнань збираються в день 1. листопада до молитви за переслідувану українську Церкву. Молимося за витривалість у вірі, за тих вірних, що переслідувані й засуджені, за наших замучених владик. Окрему молитву шлемо до Господа Бога за нашу молодь. Дай Господи Боже — їй жити і кріпнути у вірі християнській!

Вже дванадцятий раз членки СУА беруть активну участь у молитві й об'єднуються в тій хвилині з усім українським народом у вільному світі.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

На виховні теми

Перший день у Світличці

Ваша трирічна дитина йде до Світлички. Це є велика подія в її житті і мама теж хвилюється. „Вона напевно буде плакати“, „він не буде їсти, бо вдома я мушу вживати різних способів, щоб щось трошки з'їв...“ Деякі мами взагалі не бачать потреби у посиленні дитини до Світлички; „адже ж він все хоче бути з мамою“

Деякі з цих побоювань справджуються. Перший, другий, часом ще й третій раз дитина плаче. То знов часом радо йде до Світлички, відтак несподівано повертається і з усіх сил біжить назад. Страх перед незнаним, новим, перез розстанням з батьками є причиною, чому дитина плаче, або втікає. Ця втеча — це оборона дитини. Що робити в такому випадку? Брати дитину силою? Залишити її саму, а самій утікати перед нею? Забрати домів і не посилати до Світлички?

Можна зарадити різно; найкраще забрати дитину домів і поговорити з нею, коли вона успокотиться. Переконати, роз'яснити. Буває, що вже за другим разом дитина залишиться у Світличці. Якщо ні, тоді мама, за дозволом учительки залишиться з дитиною, коротше чи довше, один раз, або двічі, доки дитина не звикне.

Гірше є з тими батьками, що взагалі не дбають про те, щоб посилати дитину до української Світлички і то гірше з двох причин: перша, що дитина, яка скінчила 3-й рік життя, перебула вже, як стверджують психологи, свій „вік самотности“ Вона вже не хоче бути сама, не хоче сама гратися, вона шукає дитячого товариства, бо в неї пробуджується суспільний інстинкт, її наставлення до оточення стає активне, й очікує відгуку від цього оточення. Якщо цієї потреби душі і зміслів дитини не задовольнити дитячим товариством, тоді вона буде шукати виходу сама, а що цей вихід не завжди буде відповідний, то батьки скаржаться, що досі ди-

тина була „як янгол, а тепер стала чортенятком“ А це є лиш природна фаза дитячого розвитку, в якій дитяча енергія не була спрямована у відповідне русло. Друга причина, чому слід нам посилати кожну українську дитину до Світлички є національного характеру, але про це напишемо в окремій статтейці. І. П.

Розмова з мамою

Як часто треба мити дитині голову, коли вона того дуже боїться?

Чому боїться? Це основне. Перша річ — усунути причину страху.

Усі такі зайняття, як миття голови, стриження волосся у стрижія, обрізування нігтів (тупими ножицями), плястер на рану, серветка при столі — викликають часто опір дитини.

Його не можна зломити силою, лиш при звичаєнням. Що частіше буде дитина того вживати, то легше буде це сприймати.

Вийняток від цього правила є тоді, коли дитина з якоїсь поважної причини набере відрази або страху перед даним зайняттям. Напр., коли при митті голови мило зайшло їй до очей, або дитина топилася у ванні чи в річці, або коли скалічили їй палець при обрізуванні нігтів, коли їй невміло наклали плястер або серветка пов'язана з якимсь прикрим переживанням.

Тоді треба дану функцію зовсім заперестати на якийсь час (напр. миття голови на тиждень-два), а коли дитина призабуде, починати по волі з добрим, лагідним підходом. Психологічна підготовка має тут свою вагу так, як і приклад других дітей.

Калина В.

Збірники для дітей
СНІГОВА БАБА
СНІЖИНКИ
СРІБНА ЗІРКА

Упорядкувала Марія Юркевич
— Ціна по 50 цт. кожен —
Замовляти в Централі СУА

Роман Завадович: Пригоди Гнома Ромтомтомика, ілюстр. Едв. Козака. ОПЛД Торонто-Нью Йорк 1964.

„Купім ту зелену книжку“, закликали діти, коли ми в неділю по Службі Божій поступили до книгарні. Як прийшли додому, то спершу переглянули ілюстрації, а потім спробували читати самі й пішло їм це зовсім легко. Бо ж ця книжка є збіркою віршованих оповідань — пригод добродушка, лісового хлопчика. Теми з життя в природі розказують про малих створінь, тварин і рослин, та чому їх не можна нищити. Наші діти, виховані в містах, часом цього не розуміють і легковажно ставляться до живих створінь. Оповідання, хоч творять цілість, можна читати поодинокі і в довільнім порядку.

Пригоди Гнома Ромтомтомика дуже надаються на те, щоб їх читати дошкільнятам — навіть уже дволітні будуть мати з того приємність. У тому віці починаємо привчати дітей слухати читання книжок. Коли це буде щось недовге й цікаве, то зуміємо втримати їхню увагу навіть протягом 30 хвилин.

Гнома діти люблять і його пригоди вивчатимуть напам'ять, може й не розуміючи деяких слів. Одначе дітям у шкільному віці треба незрозуміле пояснити та розмовляти з ними про те, як вони порадили б Гномикові в різних небезпеках.

При допомозі віршованих оповідань діти вчаться правильного наголосу поодиноких слів, та роблять поступ у пізнаванні нових слів. Короткі та цікаві пригоди захоплюють початкуючих читачів і молодші школярі радо прочитають їх самі. Друк виразний, хоч може дещо задрібний для шостилітніх, але від сьомого року читають без труду. Р. Г.

Щука

В похиленім у воду корчі при березі, обслонена крутими лозовими гілляками, лежить здорова щука. Вона спить. Помаленьку вона рознімає свою пашеку і випускає воду зівами. Лежачи животом на м'якім намулі, вона легесенько грає у воді червонуватими крилами і хвостом. Її відкриті очі не бачать нічого. Вона спить, як добре поліно, а в її риб'ячій мізку мов легесенькі хмарки пролітають невиразні мрії.

Ось в її ув'язі мигнув учорашній клень. Бестія собача! Як добре вона засіла була на нього в шуварі! Цілком укрилася. І він не бачив її. Риючись своїм тупим ротом у намулі, він наблизився до неї зовсім, зовсім... І вона раптом кинулася на нього, та що з того! В однім перечислилася. Клень був крихітку завеликий для її пашеки. Вона на хвилинку почувла його голову між своїми зубами. Але в тій хвилі клень махнув хвостом, крепко вдарив ним воду і торкнувши її головою в живіт, шмигнув у корч. От поганець! Щука крізь сон гнівно замахала підчеревними крилами і посунулася пів цяля наперед. При тім вона наторнула носом на гіллячку і прокинулася.

Риб'ячий мозок не вдержує вражень так, як наш. Прокинувшись, щука вже не тямилася того, що їй снилося. Не рушаючися з місця, вона повела тим оком, що гляділо до плеса. Що то там чувати? Чи не воює проклята видра?

При згадці про видру у щуки затремтіло хребетне крило. Там на хребті в неї ще болів шрам від видриних зубів. Щука вже не тямить докладно, коли це було, її пам'ять не сягає далше вчорашнього дня, але страх перед видрою, це в неї не нинішнє або вчорашнє враження, а відвічна, родова традиція, що разом із нею викльовується на світ із матірньої ікри. В тому страху щука родиться й виховується. Той страх гонить її весь вік, не покидає ні вдень, ні вночі. Правда, вдень цей ворог не такий страшний, удень

він і сам звичайно мусить ховатися перед іншими, сильнішими ворогами, то й щука вдень у воді пан. Але вночі! Вночі щука спить, а видра гуляє. І ось від тисячних поколінь у неї набирається мудрість, як хоронити себе вночі від видри. Хоч яка приятелька широкого плеса, глибоких вирів, вільного водяного простору, щука на ніч з нужди та з мусу ховається пспід береги, в шувар або в ломаччя та гілляччя, шукає таких криївок, де б видра не могла добачити її, або навіть добачивши не могла б несподівано дістати її в лапи, мусила б продиратися до неї, бовтатися — і збудити свою жертву та нагнати її до втеки.

Недвижно лежить щука на своїй м'якій постелі, ослонена крутими лозовими гілляками. В плесі тихо. Не чути нічогосінько. Ні один найменший рух не ворухить водяного спокою. Дрібнесенькі рибки, що вдень тисячами снуються під поверхнею води і щохвилі витикають свої ротики на повітря, тепер ще сплять по криївках. Он тут безпосередньо під щукою, на гладкому глинястому дні дримає ціла череда товстопузих ковблів. Вони лежать один коло другого, грубенькі і красенькі, мов курята на сідалі. Щука ширше рознімає рот, побачивши їх. Смачні бестіони, нема що казати! Але їй ще не пора снідати. Ще вода холодна, в жолудку ще чує решту вчорашньої плотиці, а в холодній воді вона не травиться так швидко. А проте сам вид тих невинних, товстеньких та повільних ковблів розрадував щучине серце. Що за приємні сотворіння! Щуці рориться сантиментально на душі. Вона любить ковбликів — не менше щиро, не менше ніжно, як пани своїх підданих, як пастиухи своїх овець. Тепер, поки ще не голодна, вона готова б притиснути до свого серця першого-ліпшого з них, або і всіх. Коли б тільки далися!

Та гов! Щось хлюпнулося в воді. Пішла легенька хвиля і полоскотала щуку по боках. Що це

таке? Щука не рушається з місця, але надслухує. Сонна лінивість ще держить ув обіймах її тіло. Що це таке хлюпається в воді? Це не видра. О, видрине хлюпання вона знає! Видра чалапкає по воді так грубо, голосно, а потім дає нурка і шезає зовсім, бігаючи по дні, — а тут щось інше. Щука лежить на своїм місці, обернена мордою проти води, і не бачить нічого. Вона чує себе безпечною в своїй схованці з поплутаних, круглих гілляк, пеньків і коріння. Який ворог побачить її тут? Хто може досягти її? Хто буде надіятися, що вона тут? А ось коло неї хіба не лежить груба вербова гілляка, так само сіра, так само слизька, бо обросла водяним мохом, так само проста і острокінчаста, як щука? Скільки разів поліно, занесене сюди повітря, було найліпшим захистом для щуки! Здалека дивлячися — два поліна лежать під берегом. Навіть старий рибак Сарабрин пару разів спіймався на цю хитрість. Раз навіть, утомлений довгим і даремним лаженням по річці, він ідучи повз цього корча і побачивши ті два поліна, гнівно торкнув їх бовтом і пробуркотів:

— Ось іще помана не поліно, зовсім подібне до щуки!

І яка ж була його гризота, коли та „помана не поліно“ при дотику його бовта що сили вдарила хвостом і зігнувшись в півколесо, кинулася стрілою навпростець, гупнула його в живіт мов добрий цуцик і вдаривши ще раз хвостом по воді, скрутилася і шезла в глибокім плесі.

— Тьфу та пек на тебе! — бурчав Сарабрин. — Ото! А це й справді щука була, Бог би її псбив! Ото! А я дурень ще й торкаю її бовтом під ніс, а сак на плечах держу. Ну, чи видів хто такого дурня, як я, га? Таку здоровенну щуку самохоть із рук пустити!

Старий Сарабрин міг легко потішитися. Таких дурнів, як він, було і є далеко більше на світі, ніж йому здавалося в хвилі пересердя.

От хоч би взяти Антошка, Сарабринового сина. Хлопчище вже здоровий, другий рік пастушить. Здавалось би, що й глузди в голові має. А з оцею самою шукою яку мав пригоду! Адже перед тижнем узяв його батько з собою на рибу.

— Ходи, Антошку, — мовив він, прикликавши його до себе з другого кінця величезного громадського пасовища. — Ось тут у Горбачовім плесі здоровенна шука є. Я колись то мало не вчепив її в сак, але боявся, щоб не подерла. (Старий збрехав, йому стидно було признатися, що самохіть сполошив шуку, прийнявши її за поліно.) Так от я виніс волочок. Ходи, роздягнися! Затягнемо пару разів, то певно буде наша!

Полізли в воду, затягли волочок раз, нема шуки; затягли другий раз, нема. Ідуть чимраз у глибшу воду, а батько знай шепче та напучує сина.

— Обережно, хлопче! Пильнуйся! Ось тут під цей корч заставимо. Тут вона мусить бути. Скоро тільки торкнеться в сіті, зараз підіймай своє крило!

— Добре, татку! — мовить хлопець, а сам аж зубами січе та тремтить, не то від холоду, а не то від нервового напруження і зо страху, щоб якнебудь не випустити таку велику шуку.

Обставили корч. — Уважно хлопче! — крикнув батько і гуркнув бовтом між гілляки. А шука власне сиділа в тім корчі. Вона бачила рибаків, бачила, як вони затягали сіть, але що якраз була по добрім обіді, вловивши порядного кленя, то й не квапилася втікати. Аж булькіт води від бовта перелякав її мов удар і вона що-сили вдарила головою в сіть.

— Підіймай! Підіймай! — скрикнув старий батько. — Шука є!

Еге, е! Хлопчище зо страху і з холоду стратив притомність і замість підняти спідній кінець у правий бік, він підняв його в лівий, отворив шуці широкі ворота. Вона тільки раз булькнула, показала Сарабринові хвіст та й шмигнула, куди очі бачуть. А старий став мов осуджений.

— Ну, Антошку, — промовив він. — Я думав, що як я вмру, то

найбільшого дурня на світі не стане. А тепер бачу, що ще більшого лишу по собі.

— Або я вам не казав? — добродушно і жалібно промовив Антошко. І оба, тремтячи з холоду і зворушення, вилізли з води.

Шука не добре й розуміла всю вагу цієї пригоди. Її риб'ячий мозок під впливом довговікової традиції далеко більше боявся видри, ніж чоловіка, і звичайно, втікши з-перед рук рибаків, вона й не міркувала гаразд, як близько була смерті.

І в оцій хвилі вона не міркувала того. Вода була ще холодна, травлення в її животі йшло ліниво і вона, не дбаючи про легенький плюскіт, що доходив до неї з дальших закрутів річки, лежала собі, не то дримаючи, не то колишучись у мрях. Про що марила вона? Певно про те, як то вона на снідання проковтне пару отих ковбликів, що в такім ідилічнім настрою лежали на дні вирка, онтам перед її очима. А на обід, коли сонце пригріє, вода потепліє й їсти дуже захочеться, вона мусить зловити кленя, одного з тих грубих, тупорилих та лінивих водяних джигунів, що нажершися всякого хробацтва вполудне, випливають на верх і горді на свої пишні червоні крила шпацірують собі до сонця, тягаючи за собою цілі рої тої глупої дівтори, дрібних плотичок та соняшниць. Хоч би там не знати що, а вона мусить одному з них сьогодні зробити капут!

Гай, гай! Щучині мрії! Чим ви певніші, ближчі здійснення від людських?

В тій хвилі, коли шука отак уклдала собі денний порядок нішньої днини, ми побачили її. З одним товаришем ми вибралися на рибу. На Горбачове плесо ми мали свій плян, бачивши вчора, як здоровенна шука бовтнулася в шуварі, ловлячи кленя. От ми й вийшли рано, знаючи, що в ту пору — була сьома година — шуки ще сплять при березі, і міркуючи, що застанемо її десь на гнізді. Правда, вода була ще холодна, але нам це було байдуже. Тихесенько, розвинувши волочок, ми наблизилися до найглибшої часті плеса, держачися близько

берегів, оброслих густими лозовими корчами і силкуючися робити якнайменше шуму і плюскоту.

Наша праця була не даремна. Майже під кожним корчем ми захапували то кленя, то окуня, то плотицю, що плюснувшись дватри рази в волочку, мандрували до нашої рибачької торби. Але великої шуки не було.

Вода в плесі була чим далі глибша. Ми знали, що там, де береги стіснилися і творять неначе гирло, обставлене з обох боків грубими коренастими вербами, вода була глибока майже на два метри. Там нам не зайти і коли наша знайома шука там ночує, то ми не зробимо їй нічого. Але проте ми йшли обережно далі, доки псзволяла водяна глибинь.

— Ось вона! Ось вона — прошептав мій товариш, зупиняючися непорушно на місці і моргаючи очима в той бік, де лежала шука.

Я побачив її майже рівночасно.

— Заходи під берег! Під самий берег! — шепнув я товаришеві.

За кілька секунд наш волочок вигненим луком обхапував той корч, під котрим сиділа шука. Правда, задля гілляк, що стирчали в різні боки в воді, годі було добре заставити і, затягнути волочок, ми ще з мінуту поправляли його, щоб добре було підняти. Рівночасно я не зводив очей із шуки. Вона також побачила мене, бо не рушалася з місця, нарає живо замахала черевними крилами, немов збираючися скопити.

— Добре стоїш? — запитав я товариша.

— Добре. Бовтай!

Та шука не чекала бовтання. Почувши наш голос, вона як стріла рушила просто на мене. Між мною і берегом було ще досить вільного місця, котрого задля водяної течії годі було обставити сіттю. Сюди вона міркувала прошмигнути, так як певно не раз уже прошмигнула іншим рибакам. Та я був приготований на цю хитрість. Сильним ударом бовта я перегородив їй дорогу і змусив шуку викрутитися півколесом на ліво. Вона тільки моргнула передо мною своїм широким як праник хвостом і шезла в глибині. Та

(Докінчення на ст. 10)

У роковини

Чимало рефератів, наукових праць та різних споминів появилось з нагоди 110-ліття з дня народин українського Мойсея. І завжди, як читаю, то на екрані пам'яті з'являється постать його: у хутрі з кримським коміром і шапці-кримці. З-під коміра видно рубчик вишиваної сорочки. Втомлена, трішки вперед похилена постать. На руці плетений кошачок, такий, з яким жінки-селянки на торг до міста ходили. Ми, учениці „Рідної Школи“ бачили його таким часто у передостанню зиму і весну його життя. Мешкали ми тоді в Дівочому Інституті св. Ольги, при вул. Софії, а подальше, при другій вулиці, ген біля Стрийського Парку, був Франків дім. Вертаючись зі школи, ми часто зустрічали, як ішов він задуманий, задивлений кудись — у даль. І мимоволі пригадувались тоді слова з „Мойсея“:

Хоч літа його гнуть у каблук
Із турботами в парі,
То в очах його все щось горить,
Мов дві блискавки в хмарі...

Ольга Франко
Портрет кисти К. Антонович
Olga Franko, wife of poet and
writer Ivan Franko

Ми зупинялись і дивились услід йому. І, якби він хоч трішки був цікавився оточенням, то був би завважив, скільки пієтизму і пошани до нього було в наших очах. Та він не бачив. Його уява творила, мабуть, нові образи, які зараз же, яклиш вернеться до дому, мали бути утривалені на папері. Хоч недужий і втомлений, проте як же швидко йшов! Усе життя так швидко ходив, щоб не марнувати дорогого часу. Ішов на базар, що був розташований при кінці вул. св. Софії. Там знайомі перекупки вкладали до його кошачка закуплені харчеві припаси, що вистачали йому на кілька днів, він платив і швидко вертався до дому. Жив самотньо, бо його дружина перебувала тоді у шпиталі.

Та 28. травня 1916 р. смерть поклала кінець його терпінням. Тоді то я лежала важко хвора і заливалась гіркими сльозами, що всі мої шкільні подруги будуть на похороні, тільки я не зможу бути. На столику біля мого ліжка були всі найкращі Франкові твори, а в руках, скроплений сльозами, „Мойсей“

У два роки пізніше познайомились ми, інститутки, з двома сестрами-семінаристками, вихованками пані Анни Павлик. Вони то питали поміж подругами, чи не треба комусь мешкання, бо у їх тети (так звали вони паню Павлик) є вільні місця. Вона шукала саме таких, що могли б платити харчами. Як же хотілось нам побути у тому домі, де колись був Франко! І ми, порадившись із нашими батьками, рішили в наступному шкільному році 1918/19 перед самою матурою, замешкати у пані Анни Павлик. Було нас 6 подруг, а разом із вихованками пані Павлик — 8. Одним словом — малий інститут. Пані Анна, невеличка жінка, з підстриженим волоссям, рухлива і жвава, робила на нас враження малої дівчинки. Перше, що впало в очі в її домі — це незвичайна чистота, посунена аж до пересаді. Зараз же на вступі пані Анна заявляла нам,

Анна Павлик
Anna Pawlyk a fighter for women's
rights in Ukraine

що ми ходитимемо по кімнатах тільки в домашніх капцях. Як ми приходили зі школи, то зараз же взували капці, що приміщені були на полицках у кутку кухні, а на їх місці ставляли черевики.

Пані Анна — згідно з нашим бажанням — часто і багато розказувала нам про Франка, але інколи в її словах вичувалось якийсь дисонанс і ми не з таким уже, як раніш, захопленням ставились до її розповідей. Між іншим вона сказала, що наприкінці Франко з Павликом розійшлись „через різницю поглядів“ Особливо ніяково нам було, коли пані Анна почала розказувати про невідрадні життєві обставини І. Франка та про те, як то інакше було б зложилось його життя, якщо б він мав був іншу дружину, більш практичну та господарну. До того натякнула, як то вона опікувалась Франком ще давно — у мелодих роках, як він сидів у тюрмі — відвідувала його, приносила харчі тощо. З її оповідання виходило, що не тільки вона, але й її брат робили собі надії, що Франко одружиться з нею. Та він поїхав до Києва і там одружився з Ольгою Хоружинською, що було для них великою несподіванкою. Від цього, мабуть, і почалась ота „різниця поглядів“ та

оте призириліве ставлення Павлика до пані Франко, яке й позначилось у Павликових листах до Драгоманова. Ми мали чомусь таке переконання, що не тільки почування пані Анни залишилися без взаємності, але що Франко взагалі не знав про них.

Щойно ми надобре розмахнулись до науки, як наспіли листопадові події й перервали наше навчання. Тоді ми з таким же запалом почали працювати у кухні, де наші львівські пані приготувляли обіди для стрільців. Та як наші військові частини приневолені були покинути Львів, тоді то і ми вспіли ще якось дістатись до рідних сіл. Тільки дві наші товаришки, що не мали контакту із своїми місцевостями, змушені були залишитись у Львові. УГА перестромувалася і почалась затяжна облога Львова. Для тих українців, що залишилися у Львові, почалось важке життя. Мені часто приходило на думку, чи не голодують вони там. То ж, як тільки УГА залишила облогу Львова, я рвалася іти туди. А що поїзди не ходили, а кінями теж годі було їхати, щоб поляки не забрали, то я рішилась іти пішки. Мати побоялась пускати мене саму, тому звеліла молодшому братові, щоб ішов зі мною і, наповнивши два великі наплечники харчами, виправила нас у дорогу. Як же радо вітали нас обидві мої подруги та й пані Анна із своїми вихованками! Вони дійсно голодували.

Зараз же розпочалась наука в школі і ми знов усі з'їхались та пильно забрались до праці. Треба ж було за дуже короткий час повторити потрібний до матури матеріал. Ми так наполегливо працювали, що кожна хвилина була для нас дорога. Саме у такий гарячий для нас час ми мали нагоду пізнати паню Ольгу Франко, що несподівано зайшла до пані Анни.

— Пробач, Анничко, що може турбую тебе своїми відвідинами, але знаєш, як воно: оце вийшла я з лікарні та й сиджу сама одна в хаті. Нікуди мені йти, бо нікого у мене тут немає. Ти одна-єдина найближча мені. „Піду до моєї Аннички!“ — рішила я. Та й оце прийшла — сказала.

Вона довірливо поглядала на „свою Анничку“ і на її інтелігентному обличчі появилася сумна усмішка.

Та пані Анна якось не дуже рада була своїй несподіваній гості. Говорила — щоправда — чемно, проте надто вже холодно. А гостя зняковіла і чомусь скоро почала прощатись.

— Сподіваюсь, що тепер частіше заходитимеш до мене, Олю! — сказала на прощання пані Анна.

— Не знаю, Анничко... — відповіла пані Франко.

І по тоні її голосу та по сумній усмішці на устах ми так і відчували, що ледве, чи зайде вона ще колись.

— А ви пані, були б хоч чаєм погостили паню Франко! — якось шорстко сказала наша подруга Маруся. Сказала і в цю ж мить вийшла до нашої кімнати, а ми всі — збентежені — пішли за нею.

— Сама мусиш признати, Марусе, що це трішки нечемно було... — звернулась я до неї.

— Авже ж нечемно! Можна ж було якось привітніше заговорити до пані Франко та дещо тепліше привітати її.

— Та ні — не це, а те, що ти сказала нашій пані, що натякнула про чай.

— Хіба ж я зле сказала?! Повинна ж була таки погостити її. Адже харчів має тепер доволі. Поважна старша жінка, а ще й досі не може приборкати своєї заздрости. Якось не можу повірити в те, будьто би Франко без любови одружився.

— Хто ж тобі таке казав? — зацікавились ми.

— Наша пані казала. А вночас оповідала, як то приїхала з Києва молода Франкова дружина — гарна, освічена, поступова, цікавилась літературою. І невже це правда, що він не був закоханий у стільки прикметниковій пані?! А наша пані усім цим прикметам пані Франко протиставить одну свою господарність і запевняє, що інші порядки завела б у Франковій хаті. Ну, і цьому її запевненню я вірю. Була б застала Франка раз-у-раз перезуватись — то з черевиків у капці, то з капців у черевики та ходити

на пальцях по кімнаті, як ми оце ходимо. Одним словом, завела б такий же „пантофлевий режим“, як оце у нас. А на його письмовім столі день-у-день порядкувала б записані картки. Можна уявити собі, як опісля Франко мусів би був шукати за уривками з „Мойсея“, чи „Івана Вишенського“.

Слухаючи Марусі та уявляючи собі це все, ми вибухли сміхом.

— Та чого ви смієтесь?! — гарячилась вона. — Це ж жіноча заздрість та й годі. Бо ж кожна жінка, будь вона старомодна, чи поступова, завжди старається причепити латку іншій жінці. Така вже наша жіноча вдача і на це ради немає. Ну, і на цьому крапка, бо нам треба вчитись.

І може правду сказала тоді моя подруга Маруся, що така вже наша жіноча вдача. Бо ж ніде правди діти — у всіх тих споминах жінок-авторок, що появилася з нагоди роковин Івана Франка, критиковано його дружину: то неелегантна була, то негосподарна і т. ін. Так, наче б то у таких важких матеріальних обставинах, у яких довелося їй жити та й четверо дітей виховати, можна було ще чогось іншого доказати. Це і так дивно, як могла вона „пов'язати кінці до купи“ Мимоволі приходять на думку народня пословиця: „І миш господиня, коли повна скриня, але як порожня скриня, то не pomoже і найкраща господиня“.

Є у нас гарний звичай — поминати тільки добрим словом тих, що відходять із цього світу. Чому ж вийнятковно до геніїв народу ставимось інакше: аналізуємо кожен їх крок, торкаємось їх найінтимніших почувань, одним словом — ліземо з чобітьми їм у душу. Тому то приємно було мені прочитати в „Новому Шляху“ спомин п. Лідії Лугової п. з. „Ольга Федорівна Франко“. Аж відрадніше стало на душі, що знайшлась бодай одна авторка, яка в ці роковини українського Мойсея, згадала незлим-тихим словом і ту, кога він вибрав собі на дружину і матір своїх дітей. Бо ж не хтось інший, а саме вона була тією його справжньою музою, що раділа його літературними успіхами та разом із ним мужньо сприймала важкі удари

З вірою у свої здібності

— Кожна жінка повинна розвинути свої здібності. Це її зобов'язання супроти себе самої і своєї громади, сказала Ольга Купчинська під час нашої розмови. Цим переконанням вона руководилась вже в молодих літах і воно довело до її успішної правничої практики в Нью Йорку.

Будучи дочкою о. Володимира й Теодосії Купчинських, вона прибула з родиною в 1925 р. до Нью Йорку, коли та перенеслася сюди з Канади. Їх було три брати й дві сестри. Отець Володимир Купчинський походив із священничої родини і почав свої теологічні студії, покинувши медицину. Впродовж 40 літ він служив своїй громаді як пастор Пресвітеріанської Церкви. Коли помер у 1958 р., залишив у своїх дітей глибоке розуміння української традиції. Щойно це, на його думку, дозволить їм стати „повними людьми“

— Вдома ми розмовляли тільки українською мовою, пригадує собі моя співрозмовниця. — Батько вимагав, щоб ми добре володіли мовою наших предків. Він глибоко розумів вагу освіти й заохочував своїх дітей до поглиблення свого знання. І так Ольга й її сестра Олена закінчили Гантер Каледж, де студіювали історію та політичні науки. А потім в Університеті Нью Йорку досягнули ступінь права.

Коротко після 2. світової війни сестри працювали в великій правничій фірмі, щоб набрати практики. Але обмежені можливості такої праці не давали вдовolenня. І тому молоді адвокатки відкрили власну канцелярію „Купчин & Купчин“ в осередку української дільниці Нью Йорку. Там

долі. Та він раніш покинув важке жорстоке життя, а вона залишилась. І час від часу, появлялась її постать із сумним інтелігентним обличчям, як наглядний докір усім Авіронам і Датанам, що були спричинниками їх життєвої трагедії...

вони разом працювали аж до хвилини відходу Олени на пенсію

— Коли ми відкрили своє правне бюро, то спочатку не вміли визначити нашого гонорару, розказує Ольга. — Тому часто йшли на „товарообмін“ — особливо, коли наш клієнт був пекарем чи різником.

Ольга Купчинська, що практикувала в усіх галузях цивільного права, тепер займається головно транзакціями нерухомостей. Завдяки українській атмосфері, в якій зростала та володінні українською мовою, вона скоро знаходить зв'язок і розуміння своєї української клієнтелі, що творить тепер 85% її практики.

— Це дуже гарні, чесні люди, каже вона й ми добре розуміємося.

Вплив її родинного дому позначається також на її теперішніх замислюваннях. Ольга Купчинська багато читає історичні й теологічні твори. Вона живо цікавиться українськими традиціями і досліджує й інші етнічні групи. Цікаві зустрічі й розмови належать у неї до найбільших розваг.

— Ми американці українського походження найкраще можемо послужити нашій справі, — каже вона — знайомлячи своїх неукраїнських приятелів із багатством української культури і традиції. Ніколи не пропускаю нагоди, щоб не зробити чи в багатьох випадках виправити хибну інформацію про нас.

Її розгалужена правнича робота все ж таки не перешкоджає їй розвивати й інші здібності, згідно з її давньою засадою. Ольга Купчинська відвідує студію малювання і малює залюбки акварелі й олії. Вона також музикальна й почала вчитись грати на гітарі. Продовжуючи свій зв'язок із конгрегацією Пресвітеріанської Церкви, що заснована її батьком, вона там співає в церковному хорі, а давніше співала в хорі бандуристів, що його провадив проф. Кириченко. Вона є також членом Т-ва Укр. Правників

Ольга Купчинська
Miss Olga Kupchin, attorney in
New York City

і бере участь у праці місцевого Республіканського Клубу.

Ольга Купчинська твердо вірить у потребу рівних жіночих прав. На її думку, кожна жінка може й повинна входити в цей „чоловічий світ“, в першу чергу як професіоналістка. — Звісно, ви не повинні тратити своєї жіночости у цьому змаганні. Це надшербило б нашу гідність, — каже вона. — Коли я вперше почала правничу практику, то мені прийшлося змагатися нероз з дуже сильним противником, як кожен інший адвокат. Я все підкреслювала, що в судовій залі я є в першу чергу адвокатом і в такій якості вимагаю й добиваюсь однакового підходу від усіх. — Сказавши це, усміхнулась ця така дуже жіноча, дбайливо зачесана й одягнена пані.

У такої зайнятої людини літній відпочинок має велику вагу. Ольга Купчинська залюбки подорожує. По Зєдинених Державах, Канаді, Мексику, Карібських островах, Близькому й Середньому Сході, не згадуючи вже Півн. Африки.

— Хоч я вже двічі була в Європі на довшому побуті, я ще не відвідала України, — каже вона з надумою. — Може колись, коли туристи матимуть більшу свободу рухів, зможу відвідати батьківщину, що про неї мої батьки згадували з такої любов'ю. Я вірю в це.

Олександра Різник

Наші Градуантки

З черги Окружна Рада США в Нью-Йорку прислала нам свій список. Зустріч Градуантів там була вперше запланована й проведена і на ній зворувались інші наші Округи. А тепер знов цілий ряд молодих жінок закінчив вищі студії.

Мая Падох-Літепло, студії аналітичної хемії зі степенем магістра в Політехнічному Інституті в Трой, Н. Й. Одержала стипендію NASA та продовжує студії в Бостонському університеті для досягнення степеня доктора в цій самій ділянці.

Лариса Кравчук, студії бібліотекарства зі степенем магістра в Колумбійському університеті. Тепер працює в бібліотеці того ж університету та продовжує студії, щоб досягнути докторат у тій самій ділянці.

Щ У К А

(Докінчення зі ст. 6)

я був спокійний. Я знав, що тут вона не втече від нас. Ще один удар бовта і шука щосили гопнулася в волочок.

— Догори!

Спід волочка підлетів до гори, середина утворила глибоку зачеревину, а в ній мов у довгій та вузькій клітці шибгла собою шука.

— Взад! Взад! На мілку воду — крикнув я товаришеві, і звільна, обережно держачи краї волока понад водою, ми вийшли на плитше плесо.

— Гов! Чи не втекла вона? — з острахом запитав товариш. — Якось не чути її в воліці.

Ми приперли волочок до берега і живо підняли його весь над воду. Крізь очка забілілося широкое, товсте щучине черево.

— А, здорові, кумо! — крикнули ми радісно. — Просимо ближче!

Шука почала кидатися в сіті, але це вже була даремна праця. Я вхопив її обіруч, щоб не продерла сіті, товариш зібрав крила волочка і за хвилину обидва ми разом із шукою були на березі.

— А добрий день вам, кумасю! Ось де ми з вами здибалися!

Шука кидалася завзято в траві, поки ми передягалися в сухе шмаття.

1889 р.

Тамара Вишивана, студії мовознавства (французька й німецька мови) в Гантер каледжі зі степенем В.А. Під час студій відбула один рік в університеті в Гренобль, Франція. Одержала стипендію N.D.E.A., що підготовляє студентів до навчання в каледжах. Восени ц. р. почала студіювати в університеті в Кензес, щоб досягнути докторат.

Зірка Дерлиця, студії мовознавства (слов'янські мови) зі степенем В.А. в Гантер Каледжі. Закінчила з відзначенням. Тепер працює асистенткою в Нью-Йорк Університеті та підготовляється до магістерії в тій самій ділянці.

Ольга Крупська, студії мовознавства (французька і російська мови) зі степенем В.А. в Гантер Каледжі. Закінчила з відзначенням. Виїхала до Африки, де в столиці нової держави Гвінеї Конакрі буде вчити в університеті англійської мови.

Світлана Луцька, студії російської мови зі степенем В.А. в Гантер Каледжі. Є активною в студ. товариствах та співредакторкою „Студ. Слова“. Вчила в школі українознавства в Ньюарку. Тепер працює в бібліотеці Гантер Каледжу та продовжує студії, щоб досягнути магістерію бібліотекарства в Пратт Інституті.

Богданна Клецов, студії російської мови і соціології зі степенем В.А. в Гантер Каледжі. Плянє продовжувати студії, щоб досягнути магістерію з бібліотекарства в Пратт Інституті.

Аріядна Бойдуник, студії педагогії й англійської мови зі степенем В.А. у Фарлей Дікенсон Університеті. Плянє вчитись та приготуватись до магістерії.

Катерина Сухай, студії педагогії зі степенем В.А. в Ситі Каледжі. Вчителює в школі св. Юра в Нью-Йорку.

Софія Яворів, студії хемії зі степенем В.С. в університеті св. Івана в Джамайці. Працює й думає продовжувати студії для досягнення магістерії.

Богданна Нагірна-Чума, студії економії зі степенем В.А. в університеті св. Івана в Брукліні.

Наталка Зеленська-Масна, студії педагогії зі степенем В.А. в Гантер Каледжі в Нью-Йорку. Вчителює.

Галя Бобак, студії англійської літератури зі степенем В.А. в Університеті св. Івана в Брукліні. Продов-

жує студії там же для досягнення магістерії.

Анна Рейнарович-Борисенко, студії мистецтва зі степенем В.А. в Пратт Інституті. Тепер учителює.

Ксеня Клюфас-Драган, студії біології зі степенем В.С. в Ситі Каледжі. Тепер працює та підготовляється до магістерії в Університеті в Бофало, Н. Й.

*

Рівночасно наспів список градуанток від Окр. Ради США в Клівленді. І в цьому нашому осередку ряд жінок закінчили вищі студії. Вітаємо їх на новій життєвій дорозі!

Едіта Холодняк-Морзинська, студії слов'янських і східно-європейських мов у Вестерн Резерв Університеті. Перед тим досягнула В.А. степеня сумма кум ляуде, а цього літа зробила магістерію на тому самому університеті. Тепер учити німецької мови в середній школі Гарфілд Гейтс.

Ляриса Шевчук, студії російської літератури в Оберлін Каледжі з повною стипендією зі степенем В.А. Цього літа зробила магістерію в Огайо Стейтовому Університеті. Одержала працю інструктора російської мови в Стейтовому Університеті Ілліной у Шикаго.

Арета Галушницька, студії бібліотекарства зі степенем М.А. у Вестерн Резерв Університеті. Працює в головній бібліотеці Клівленду у відділі чужомовної літератури. Плянє робити докторат із бібліотекарства і французької мови.

Зоряна Кавка, студії фармацевтики зі степенем В.С. у Філадельфійському Каледжі Фармації. Дістала працю асистента в тому ж каледжі і стипендію для досягнення магістерії.

Марія Кузьмин-Маланчук, студії педагогії зі степенем В.А. у Кент Університеті. Дістала вчительську працю в Колумбус, Огайо, де буде робити магістерію в Огайо Стейтовому Університеті.

Галина Стецяк, студії реестрованої медсестри у Метрополітальному Генеральному Шиталі в Клівленді.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КОМПЛЕТ

ЖУРНАЛУ

з років 1946—1949

ГРОМАДЯНКА

— 5 чисел коштує 1 дол. —

НОВІ ВИДАННЯ

Докія Гуменна: Благослови, мати! Казка — есей. Об'єднання Українських Письменників „Слово“ Обкладинка й малюнки в тексті виконані при участі Тетяни Цимбал. Ст. 266. Ціна 5 дол.

Авторка любить заглиблюватися у минуле. Для тієї цілі вона розглянула археологічні знахідки, пошукала в етнографії, заглибилась у мітологію і фолкльор. І з цих її мандрівок виринула візія того духового світу і його вірувань, що ними жили народи на світанку нашого віку, а в їх осередку Україна. Вони виповідалися символами — лабіринтами, кам'яними бабами, деревом життя. А в тому авторка пошукала й підкреслила роллю жінки, що себе й проявило у назві твору.

Олександра Кімлінська-Тацион: Весільні обряди й звичаї в Сокальщині. Вступне слово Ірени Книш. Накладом Авторки. Вінніпег, 1966 р. Ст. 48.

Авторка походить із Сокальщини і в книжечці описала весілля, як його влаштовували в Нисмичах, Угринові, Тудерковичах, Ниновичах і Хороброві. Поділивши його на окремі частини — сватання, оповіді, печення коровай, відвезення сорочки молодому, викуп молодой, вінчання у церкві, вечерю та переїзд до хати молодого — вона подала також текст пісень та окремі примітки. Є також декілька світлин, але вони не відносяться до весільної теми.

Ф. Онуфрійчук: Душа й рослини в давніх релігіях. З передмовою проф. Ю. Мулика-Луцика. Видано накладом Анни Ісопенко. Йорктон, 1966. Ст. 64.

У невеликій книжечці автор, знавець рослинного світу, розгорнув у коротких нарисах старовинні перекази. В них підкреслений зв'язок людини зі своєю землею. Особливе місце відведено квітовій символіці та найкращим її зразкам-квітам, а з-поміж них — рослинам України. Л. Б.

ОСОБИСТЕ

П-ні Рому Дигдало, членку Управи Окр. Ради СУА, вітаємо з закінченням студій та бажано успіху в дальшій праці й студіях.

Окружна Рада СУА в Дітройті

З нових позинів

ДЛЯ МУЗЕЙНОЇ ВИСТАВКИ СУА

Недавно тому 64 Відділ СУА в Нью Йорку пожертвував для нашої Музейної Збірки кілька цінних виробів народного мистецтва. Це є біло-червона верета з с. Бутини к. Львова, що її подарувала. Відділові його членка Софія Рожанковська. Цілу збірку виробів із Сокальщини 64 Відділ СУА дістав від п-ні Ірини Кашубинської, тоді членки того Відділу. У збірці знаходяться:

Партовина (настільник) з с. Угринова, виткана в 1900-их рр., із білих, чорних і червоних ниток.

Партовина (настільник) із того ж села з 1890-их рр., переткана жовтими й чорними нитками.

Скатертина на два столи, ткани червоними нитками.

Половина скатерки з того ж села з 1900-их рр.

Полотняна хустка з того ж села з 1869 р. з витканим червоним краєм.

Взір „віночками“ з прирамка жіночої сорочки в тому ж селі.

Все це ввійшло в Музейну Збірку СУА, що буде незабаром відкрита для публіки в Українському Інституті Америки. 64 Відділові складаємо за цей дар найширшу подяку.

НОВІ ВІДДІЛИ СУА

Дня 25. вересня ц. р. відбулись основні заг. збори Відділу СУА у Бетлегемі, Па., з участю голови Окр. Ради СУА п-ні Осипи Грабовенської. У Бетлегемі давніше був 50 Відділ СУА, що його очолювала довгі роки заслужена громадська діячка п-ні Олена Маруненко. Через недугу голови Відділ підупав і вже кілька років не проявляв діяльності. Отже згідно з приписами статуту перестав існувати. Тепер створився ініціативний гурт жіноцтва, що дав почин до заснування нового 91 Відділу СУА. Новий Відділ СУА прийняв Олену Кислевську, першу голову СФУЖО, за свою патронку. На чолі нової Управи стала п-ні Анна Гарас. Щиро вітаємо нововибрану голову та членство Відділу. Щастя Боже!

У вересні ц. р. відбулась запланована зустріч ініціативного гуртка жіноцтва у Сан Дієго, Каліфорнія, з головою СУА п-ні Стефанією Пушкар, що об'їздила Відділи зах. стейтів. На тій Зустрічі дано почин до засно-

П-на Ірина Цап дня 26. червня ц. р. була вибрана королевою фестивалю Інтернац. Інституту в Бриджпорті, Конн.

Miss Irene Cap was elected queen at the Festival of the International Institute in Bridgeport, Conn.

ЩИРЕ ПРИВІТАННЯ!

З нагоди вінчання п. Юрія Сливки, сина нашої місто голови п-ні Олі Сливки, з п-ю Марією Ціхоцькою, шлемо молодій парі щире привітання, а на Фонд Зв'язків і Репрезентації СУА складаємо 21.50 дол.

Членки 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ня нового Відділу, що дістав порядкове число 92. На чолі Управи стала п-ні Софія Скоп. Новозаснованому Відділові та його членству бажано успіху в його праці. Щастя Боже!

У змагу за Наше Життя

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 18. серпня 1966 р. відійшла у вічність на 68 р. життя членка-основниця 19 Відділу СУА, бл. п. **Ксеня Андруховська**. Походила з с. Паушівка, пов. Чортків, Зах. Україна. До Америки прибула в 1949 р. і постійно жила в Амстердамі. Була доброю, скромною вдачі і жертвенною членкою нашого Відділу, чим здобула собі любов і пошану як у Союзянок, так і в цілій громаді. Полишила в смутку чоловіка, 4-ох синів, незістки і внуків. Добра пам'ять про Неї залишиться завжди між нами.

Управа 19 Відділу СУА
Амстердам, Н. Й.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 14. червня ц. р. померла в Асторії бл. п. **Анна Матвіїв**, членка „Жіночої Помочі“. Вона народилася 9. серпня 1920 р. в с. Голешеві, пов. Жидачів, а до Америки прибула в 1949 році. По короткім часі включилася до 3 Відділу СУА, в якому впродовж 5 років займала пост фін. секретарки. Не щадила часу і сил працюючи в тій ділянці. Важка недуга, на яку захворіла, не дозволила їй в останніх місяцях брати участь у праці Відділу.

У силі життєвого розквіту, бо лиш 45-літньою відійшла у вічність, лишаючи по собі великий жаль, не лиш у членок Відділу, але й усіх, хто її знав. Своєю тихою вдачею і скромністю зуміла виробити собі симпатію і приязнь. Членки Відділу взяли численну участь у Панахиді, а відтак у похоронних відправах і на цвинтарі.

Покійна полишила в глибокому смутку чоловіка, двох синів, незістку, трое внуків і рідню в Україні. Нехай вільна земля Вашингтона буде їй легкою! **М. Д.**

КОГОВЗ, Н. Й.

З жалем повідомляємо все членство СУА, що 22. лютого 1966 р. відійшла у вічність одна з наших членок бл. п. **Людмила Билина**, проживши 45 років. Походила з

Журнал Наше Життя вже більш як 22 роки об'єднує українське жіноцтво ЗДА в одну громаду читачок. Дістаємо часті відгуки на ту чи іншу статтю або й домагання в тій чи іншій ділянці. Все є живий контакт із читачками.

Про це пам'ятають ті наші членки й прихильниці, що збирають нам нових передплатниць. Знову кілька їх попрацювало в останньому часі й приєднало ряд нових читачок. Щира дяка їм за те!

Пригадуємо умовини співпраці. За п'ять приєднаних передплатниць признаємо одну дарову передплату або книжок нашого видання вартости 5 дол.

В останньому часі приєднали нам читачок:

Марія Чолій, Ньюарк	1	Марія Лисогір, Браєвуд (72 В.)	1
Ірина Хомик, Флінт	1	Наталія Миколаєвич, Гайде Парк	
Ляриса Дончук, Филад. (44 Відд.)	1	(66 Відд.)	1
Наталія Головінська, Пішатавай	1	Ольга Павлів, Коговз (34 Відд.)	2
Софія Голуб, Дітройт (5 Відд.)	1	Уляна Вовк, Ревей	1
Олена Климишин, Дітройт (63 В.)	1	Марія Воскрес, Дітройт (26 Відд.)	2

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Київщини, с. Текуча, Гуманського повіту. До Америки приїхала 15 років тому. Полишила у смутку чоловіка Івана, доню Люсю і сина Івася. На вічний спочинок відправили її крім близької родини також членки нашого Відділу.

Управа 34 Відділу СУА
Коговз, Н. Й.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 4. серпня ц. р. відійшла у вічність довголітня членка нашого Відділу бл. п. **Пелагія Гулик**. Походила з пов. Сянік у Зах. Україні. Полишила у глибокому смутку двох синів Лева та Мирослава й дві дочки Ірину та Євгенію. Похорон відбувся 8. серпня з похоронного заведення до Церкви Пречистої Діви Марії при участі родини й великого числа членок 5 Відділу СУА. Над могилою попрощала Покійну наша членка п-ні Феся Сіділо. Нехай земля Вашингтона буде їй легкою.

Управа 5 Відділу СУА
ім. княгині Ольги

Ділимося сумною вісткою з організваним жіноцтвом, що дня 3. вересня ц. р. відійшла у вічність бл. п. **Марія з Копертинських Коритко**, вдова по о. Мироніві Кориткові, довголітньому парохіві Холоева в Радехівщині. Народилась у 1880 р. в Купчинцях, пов. Підгайці. Зорганізувала й прозарила довгі роки Кружок

Союзу Українок у Холоеві, що завдяки її праці та підтримці жіноцтва належав до найкращих у Радехівщині. Рівнож організувала з сином церковні хори в Куликові й Холоеві і маючи гарний голос, сама в них співала. Полишила у смутку 4 дочки і трьох синів. Померла у Данкірку, Н. Й., де й похована.

Заупокійну Службу Божу, що ми замовили в її пам'ять, відслужено в Данкірку.

Членки 75 Відділу СУА
ім. Олени Степанів

Ділимося сумною вісткою з рідними й приятелями, що по довгій і важкій недозі померли у Львові сестри — **Ірина Степанівна Вонс** дня 29. жовтня 1964 р. і **Дарія Степанівна Вонс** дня 22. серпня 1966 р. Полишили у глибокому смутку матір і сестру.

Марія Вонс-Пеленська, мати
Галя Вонс, сестра

Рідні Покійних і 3, 5, 19, 27, 34 і 75 Відділам шире співчуття висловлює

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ПОДЯКА

Складаємо щирю подяку Управі й членкам 63 Відділу СУА ім. Софії Русової в Дітройті за Служби Божі, квіти, вислів співчуття й участь у похороні нашого бл. п. чоловіка й батька інж. Петра Казанівського. Нехай Господь Бог заплатить Вам за це!

Ярослав, Ліда і Юрко Казанівські

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЕСЕЙ

Восьмий Літ. Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек присвячено жанрові, що стоїть на межі між властивою літературною творчістю і літературною критикою, а саме — есеєві. Есей — це трактат на якусь означену тему, що аналізує чи представляє автора чи його твір із зазначенням власних критичних думок у суб'єктивному сприйманні есеїста. Він є переважно менший розміром від наукової джерельної розвідки чи статті. Читач сприймає звичайно тему, трактовану в есеї, крізь призму бачення самого автора. Тому в есеї ціниться інтуїція і тонкість спостережень автора його.

Батьком есею вважається Мішель де Монтень, французький прозаїк, що в відокремленні від докільця у вежі свого замку творив есеї, які появились книгою в 1580 р. Поряд із ним Рабле, що метав іскрами гумору, своєю витонченістю критика вплинули на розвиток есею у світській літературі. В Англії творцем есею був Фр. Бекон, основоположник новітньої англійської філософії з індуктивною метою дослідження. Він кемсз перетравив мудрість світу і створив есеї у ядернім епіграмнім стилі. Епохальними для англійської стилістики були також у 17 ст. „Есеї драматичної поезії“ Драйдена. Серед французьких енциклопедистів відзначився есеями Дідро.

Серед американських есеїстів вирізнявся Емерсон пуритансько-проповідницькою настановою в есеї, Елгар Алєн По влучністю окреслення явищ та лікар Голме, що його ставлять в есеї дуже високо.

В українській літературі есеями визначилися такі автори: Микола Євшан, що розглядав літе-

Сесія Суспільної Опіки

Суспільна опіка — це широко розбудована ділянка сучасного життя. Подібно, як кожна суспільна функція, вона сповняє важливу роль у модерному суспільстві. Створена на те, щоб підтримати й захистити життєво слабший елемент та дати йому окріпнути. Суспільна опіка в ширшому змислі займається дослідями і вже межує із соціологією.

У нашій громаді суспільна опіка має особливе призначення. Через викорінєння, воєнне лихоліття, розлуку родин — наше суспільство більш потрясене, як кожне інше. Тому в нас є більше потреб морального й матеріального характеру. Їх треба розглянути й простудіювати, а потім пошукати способу, як зарадити цьому лихові. Над цим уже довгі роки працює Комісія Суспільної Опіки СФУЖО в Торонто. У висліді маємо ряд починів, що вказують на її успішний підхід до своїх завдань.

В ході цієї роботи Комісія Суспільної Опіки запланувала Сесію, присвячену цій ділянці. Вона відбудеться 20. листопада ц. р. в Торонто й повинна подати перегляд суспільної опіки з наших жіночих організаціях. Це дозволить вглянути в їх осяги й методику праці, але й навітлити також напрямні й можливості канадської урядової суспільної опіки.

ратурні явища з позиції естетики („Під прапором мистецтва“), В. Петров (В. Бер), Юрій Липа (прикл. есей „Похвала математиці“), Юрій Шерех (збірка „Не для дітей“), Є. Маланюк („Книга спостережень“). Останньою появилась збірка есеїв Остапа Тарнавського „Туга за мітом“ **Н. І.**

І так першою темою Сесії буде — „Перегляд харитативної праці канадських жіночих організацій, що входять у склад СФУЖО“ Заплановане воно у формі групового інтерв'ю, що його проведе голова Комісії Сусп. Опіки п-ні О. Ковальська з представницями складових організацій. Запити її будуть вимагати цифрових даних та з'ясування способу праці.

Друга тема — це „Вклад праці жіночих організацій у Суспільну Службу Українців Канади (давніша назва Фонд Допомоги Українців Канади)“. Цю доповідь вигосить мгр. Маркіян Охримович, голова ССУК в Торонто. Вона дасть погляд на те, яку ділянку сусп. опіки охоплює зорганізоване жіноцтво.

Ці обидві теми торкаються сектора української суспільної опіки, наскільки її своїми силами виконує наша громада. Друга частина Сесії вже присвячена канадській суспільній опіці.

Першою темою тут це „Публікація і предмет канадських організацій суспільної опіки“ Цю тему розробляють фахові сили і представлять її в формі панелю. За нього відповідає мгр. Ольга Даниляк, працівниця сусп. опіки, що вже довгі роки провадить Порядок Сусп. Опіки при ССУК. У панелі візьмуть участь мгр. Тетяна Рогатинська, Ганна Мармаш і Оріся Буцик.

Другою й останньою темою Сесії буде „Як повести працю сусп. опіки в організаціях у приміненні до нових умовин життя та з використанням канадської сусп. опіки“ Цю доповідь опрацює й вигосить п-ні Євгенія Янківська, референтка сусп. опіки СФУЖО. Як бачимо з наміченої програ-

П-ні Анна Марія Баран
Mrs. Anna Maria Baran, Chairman
of WFUWO's Folk Art Committee

ПРИ ОГЛЯДІ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

У м. Саскатун діє від 1959 р. Комісія Народного Мистецтва СФУЖО. Її очолює вибрана в тому ж році референтка нар. мистецтва п-ні Анна Марія Баран. Комісія провела вже успішну працю у формі Сесій, порадників у пресі й бібліографії. Тому хочемо запізнатись із головою її, що стоїть за тими починами.

П-ні Анна Марія Баран народилась 1914 р. у Югославії, де її батько о.

ми — Сесія обговорить виключно ситуацію суспільної опіки в Канаді. Це й зрозуміло, коли зважити, що її влаштовує Комісія Суспільної Опіки СФУЖО в Канаді під проводом своєї голови п-ні Олександри Ковальської. Сесія матиме в першу чергу практичне значення. З неї скористають місцеві працівники сусп. опіки та потребуючі. Отже умовини й потреби своєї країни їм найбільш відомі.

Запляновані є подібні Сесії і в інших країнах. Комісія Сусп. Опіки СФУЖО у Дітройті уже підготує подібний виступ. Тут збереться й виголоситься цінний матеріал, що буде служити не тільки для практичного вжитку, але й своїми даними принесе користь для студій тієї ділянки та для історії нашого поселення.

Є. Я.

Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи й фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО Літературну Нагороду. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим

8-ий ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО.

Предметом Літературного Конкурсу є есей на літературні теми. Побажано було б, щоб він мав за тему твір чи творчість жіночого пера.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні твори.

Учасницями Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або ті, що хотіли б ними бути. Реченець Конкурсу — 31. березня 1967 р.

Надіслані твори розгляне Мистецьке Жюрі в складі: д-р Марія Кобринська, Богдан Кравців, Галина Лашенко.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки у запечатаній коверті, на адресу Централі СФУЖО з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“.

WFUWO, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141

Омелян Ковч був на місійній праці серед наших поселенців. Потім родина перенеслась до Галичини й молода дівчина закінчила гімназію в Перемишлянах і фахову школу „Труду“ у Львові. Вже в 14-му році життя зложила пластову присягу, була членкою студентської організації повіту та входила до повітової Управи „Просвіти“ й „Сокола“ в Перемишлянах. Из рамени Філії Союзу Українок відбувала поїздки на села, а впродовж кількох років провадила в Перемишлянах літній садок для дітей, що потім перейшов у цілорічний під проводом Сестер Службниць. Та життя не щадило їй ударів. У 1939 р. передчасно померла її мати, а в часі II-ої світової війни згинув у концентраційному таборі в Майданку біля Люблина її батько. Та це не заломило молоду громадську працівницю. Одружившись з учителем Теодором Бараном вона з вибухом німецько-більшевицької війни виїхала з ним до Проскурова, де він працював як керівник промислового відділу при Окр. Комісаріяті. Звідтіля родина подалась у велику мандрівку з двома дітьми. На еміграції жила в таборах Амберг, Натенберг і Вінцер, а в 1949 році виїхала з чоловіком і трьома дітьми до Канади. Тут уже в 1950 р. включилась у працю Ліги Укр. Кат. Жінок при катедрі св. Юрія. В 1951 році стала членкою Епархіяльної Управи, як також коресп. секретаркою Краєвої Управи. Від того часу Анна Марія Баран постійно діє в Управі ЛУКЖ. Впродовж 10 років була секретаркою Централі Українців Католиків Саскачевану, а три роки секретаркою Централі Українців Католи-

ків Канади. Впродовж 6 років провадила літній парохіальний садок при катедрі св. Юрія.

Анна Марія Баран працює також пером. Є співробітницею всіх наших католицьких часописів у Канаді, а в тижневику „Укр. Вісті“ редагує сторінку Саскачевану. Тепер підготує до друку історію ЛУКЖ у Саскачевані. Та найбільше замилювання вона вкладає в досліді нар. мистецтва, що їх провадить Комісія Нар. Мистецтва СФУЖО під її проводом.

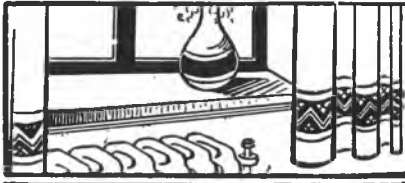
Помимо цих громадських обов'язків, Анна Марія Баран працює фахово як рахівник у кредитовій спілці „Нова Громада“. З її п'ятеро дітей — син Ігор і дочка Христя вже осунули свої родини, а молодші — Тереса, Аркадій і Богдан ще вчаться.

КОНФЕРЕНЦІЯ КРАЄВОЇ УПРАВИ ЛУКЖ

У днях 13. і 14. серпня ц. р. в Клір Лейк, Манітоба, відбулась Конференція Краєвої Управи разом із представницями Епархіяльних Управ ЛУКЖ-у. Обговорено біжучі справи організації і покладено найбільший натиск на організацію дитячих садків і опіку над ними. Також заплановано проведення організаційних курсів у кожній Епархії. Там, де немає українського Бюро Сусп. Опіки, ЛУКЖ повинен дати ініціативу до створення такого. Конгрес ЛУКЖ запланований спільно з організаціями Католицької Акції на 1967 рік. Конференцією провела п-ні Ірина Павличковська, секретарювала п-ні А. М. Баран.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

У НАШІЙ ХАТІ

Закупуємо харчі

Всі ми в більшій або меншій мірі обов'язані це робити. У більшій родині це стає щотижневим великим закупом різних харчових складників. У меншій родині цей закуп невеликий, однак теж вимагає доброго пляну.

Завідуючи харчевими крамницями пізнають добру господиню по тому, що вона приходить із listoю закупу. Це є знак, що вона закуп запланувала. Але й листи бувають різні. На одних списані харчеві складники так, як на думку прийде, або зауважить їх нестача. А на других списаний цілотижневий стравопис із потрібними складниками. Знайдене негайно викреслюється, щоб його вже не шукати.

Важний також добір харчевих крамниць. Великі крамниці мають притягаючу силу з різних причин. Самообслуга дозволяє скоріш знайти все потрібне, а великий оборот запевнює свіжість товару. Однак й малі харчеві крамниці мають свої добрі прикмети. Постійні покупці там певні, що все будуть добре обслужені, та їх особисті бажання будуть узглядені. Та й клич „Свій до свого“ каже нам підтримувати свої станиці.

Однак вибаглива господиня закупує в декількох крамницях. Вона шукає за першорядною якістю м'яса, хоче мати добірну і все свіжу городину, смачне печиво і найкращий набіл. Хоч не раз це завдасть їй трудно, то все ж вона не шкодує дороги, щоб мати в своєму холодильнику все найкраще. Та й ціна харчових продуктів має своє значення. Господиня все порівнює ціни й якість харчу, щоб закуповувати найбільш догідно.

Підставу харчового закупу творить м'ясо. Це найдорожчий і найбільш поживний харч, отже

довкруги того побудований її стравопис. При тижневому закупі вона вибирає 3—4 роди його, враховуючи один або два пісні дні в тижні. Краща якість м'яса пізнається по наліпках. Однак кожне м'ясо, виставлене на продаж, повинно мати круглу печатку з показником перевірки. При закупі господиня чергує дорожче м'ясо (яловичину) з дешевшим (свиною або курятиною) також для смаку.

Інші харчі також вимагають стислої перевірки. Тому корисно є прочитати всі наліпки й коробки при харчах. Там поданий точний зміст даного продукту, його вага, а не раз і дата пакування. Дуже часто бувають подані приписи або поради щодо варення й приправлення. Це все треба брати до уваги. Вироби харчових фірм є строго контрольовані, отже написи мусять відповідати змістові. Наприклад, напис при ковбасках подає, чи вони зроблені з яловичини (all beef), чи з мішаного м'яса (all meat).

Особливо важні ці написи для дієтної їжі. Коли шукаємо сухариків (крекерсів) без солі, то відчитання напису для нас дуже важне. Або коли хочемо уникнути забарвлення, що його додають у багатьох випадках, щоб надати продуктові відповідний колір.

Не останнє місце в наших закупках займає кошт харчів. Дорожнеча лякає декого і часто чужемо нарікання на те. Проте статистика виказує, що ціни харчів не більшають так скоро, як заробіток у цій країні.

Тому, коли хочемо зменшити кошт наших закупів, не втрачаючи на якості харчів, мусимо вирівняти це нашою працею. Наприклад — не купуємо готових свочевих соків, а витискаємо їх самі з садовини. Не користуємось

мороженою чи консервованою городиною, а приправляємо її самі із свіжої. Уживання м'яса заступаємо частинно свіжим і переробленим сиром.

Такі думки приходять при закупі харчів. Це є важна частина хатнього господарства, що залежить від уміння і здатності господині. **О. С.**

КУХОВАРСЬКІ НАЗВИ

Жентія — сирватка з овечого молока.

Жур, джур — 1. Юшка з кислого молока; 2. юшка з вівсяного залитого водою, скислого боршна.

Желятіна — білкова речовина (тваринний клей), що вживається в куховарстві для приготування холодних страв, як от холодець, драглики тощо.

Желé фр., див. **драглики**.

Жир, сить, товщ (grease, fat).

Жіто, росл., (rye), — житній (хліб, борошно).

Житняк — житній хліб.

Житнівка — горілка з жита (rye whiskey).

Жовток — жовта частина яйця.

Журавліна, росл. (cranberry), журавлінний.

Н. Ч.

ПРО БОРОШНО (МУКУ)

Вживаючи борошна до тіста треба розбиратися в назві його. Борошно марки Gold Medal дуже видатне й його найкраще вживати на дріжджеве тісто. Також на вареники й локшину воно краще надається.

Борошно марки Ceresota легшої якості. Воно краще надається на всяке печиво, що виробляється на порожку.

Часом є така ситуація, що мусимо вживати борошна Gold Medal і на легше печиво. Тоді радимо дати його трохи менше, а решту заступити ложкою крохмалю (corn starch).

Користаймо з досвіду

Наталія Гонга

ГОТУЄМОСЬ ДО СВЯТ

Пошукуючи знавців кулінарного мистецтва з центральних земель України, редакція Нашого Життя звернулась до мене. Я вправді народжена на Полтавщині, але прожила довгі роки на Поліссі й Волині, а потім у Львові. Отже пізнала харчування різних частин України. Але те, що мені передано від матері, збереглося найсильніше. Оцим умінням хочу поділитись із читачками Н. Ж., а то приписами святочних страв. Бо хоч ще осінь докруги нас, але кожна українська господиня вже в думках готується до тієї хвилини, коли родина засяде докруги Різдвяного стола.

Риба заливна (в галяреті)

Потрібно:

- 3½—4 ф риби "white fish"
(риба мусить бути ціла, тільки облущена)
- 2 розмочені булки
- 1 солодка цибуля
- сіль і перець до смаку
- 3 жовтки
- 3 білки
- 1 літра води
- закришка: морква, петрушка, велика цибуля
- лавровий листок, перець і сіль до смаку
- 1 пачка желатину
- ½ горнятка води

Обмити рибу, делікатно зняти шкірку, починаючи від голови. Розрізати по-середині і вийняти кишки. Відділити мясо від костей та змолоти його двічі на м'ясорубці разом із розмоченими в воді булками, що добре витиснені, й однією цибулею. Додати сіль, перець, 3 жовтки й добре вимішати. Збити білки на шум і легко вимішати з рибною масою. Начинити тим легко шкірку з риби, з решти риби зробити два січеники. В подовгастій ринці заварити воду, кинути туди городину, лавровий листок, сіль, перець, кістки з риби й голову. Варити аж городина

зм'якне. Тоді покласти туди рибу і варити біля двох годин на легкому вогні. Підливати злегка водою. Опісля обережно вийняти рибу на полумисок. Розпустити желатину у воді, відцідити юшку з риби, влити желатину до юшки і заварити. Залляти тим рибу, обложивши її покрайною городиною і цитриною. Застудити в холодильнику.

Маківник

Потрібно на тісто:

- 3 ф муки "Wondra"
- ½ ложечки солі
- 3 пачечки сухих дріжджів
- 1 горнятко жовтків (середніх)
- 1 горнятко цукру
- ½ горнятка теплої води
- ¼ мушкатного оріха
- шкірка з однієї цитрини
- ½ лісочки ванілі
- 3 горнятка теплового молока
- ¼ ф теплового розтопленого солодкого масла
- пригорща родзинків

На начинку:

- 1 ф маку
- 1 до 1½ горнятка цукру (до смаку)
- 2 цілі яйця і білки з горнятка жовтків
- ½ лісочки ванілі
- 2 пригорщі порізаних оріхів
- шкірка з помаранчі, дрібненько порізана

Виріб тіста. Висипати пересіяне борошно (муку) в миску, додати сіль, зробити в тому ямку. В пів горнятку теплої води розпустити дріжджі і коли почнуть підходити, вилляти їх до ямки в муці і відставити. Втерти жовтки з цукром у мішалі (міксері), а коли побіліють, додати запахи (цитрину й ваніль) і тепле молоко. Все це влити до борошна (муки). Замісити рукою (15 хвилин). Тісто повинно бути легке, не за тверде. Потім додати тепле (не за гаряче) масло і місити так довго, аж масло увійде в тісто. Притрусити

мукою, перехрестити та відставити в тепле місце до того часу, аж виросте в місці подвійно.

Начинка. Запарити тричі кип'ячою водою мак, зливаючи воду за кожним разом. Відцідити в шматинці й залишити аж поки відійде вся вода. Змолоти двічі в м'ясорубці, додати горнятко незбитих білків, цукор, оріхи, шкірку з помаранчі, дрібненько порізану ваніль і 2 цілі яйця. Вимішати. Тримати в кімнатній температурі.

Виріб маківника. Розділити тісто на 3 рівні частини. Дві частини, кожну зосібна, розтачати в кружок, товщиною маленького пальця. Розділити мак на дві частини і розвести рівненько по кружках. Звинуту рівно і покласти на лист (бляху), помащену маслом. Поставити, нехай підросте (годину до півтори). Тоді надрізати обидва маківники тричі гострим ножом або жилеткою вперек, щоб не потріскав, помастити легко розколюченим яйцем і пекти в нагрітій уже печі (350 ст.) одну годину до години й 10 хв. Коли сильно зарум'яниться, можна температуру дещо обнизити.

З третьої частини тіста можна спекти булку або пиріг із капустою.

Булка. Виложити тісто у високу ринку, виложену намащеним восковим папером. Почекати аж підросте годину до півтори, помастити розбитим яйцем та пекти так, як маківники.

Пиріг із капустою. Поділити третю частину тіста на дві частини, розтачати і покласти одну на намащений лист (бляшку 12x18), високий на півтори інча. Загнути тісто вздовж краю, виложити начинку з капусти і накрити другим коржем. Заліпити беріжки, наколоту верх пирога і почекати аж підросте одну годину до півтори. Помастити розбитим яйцем і пекти так само, як маківник, тільки ¾ години.

(Докінчення на ст. 18)

Гігієнічні й сучасні приписи
НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

Овочі й городина

можна замовляти в Централі СУА
Ціна 60 ц.

Українська ВИШИВКА

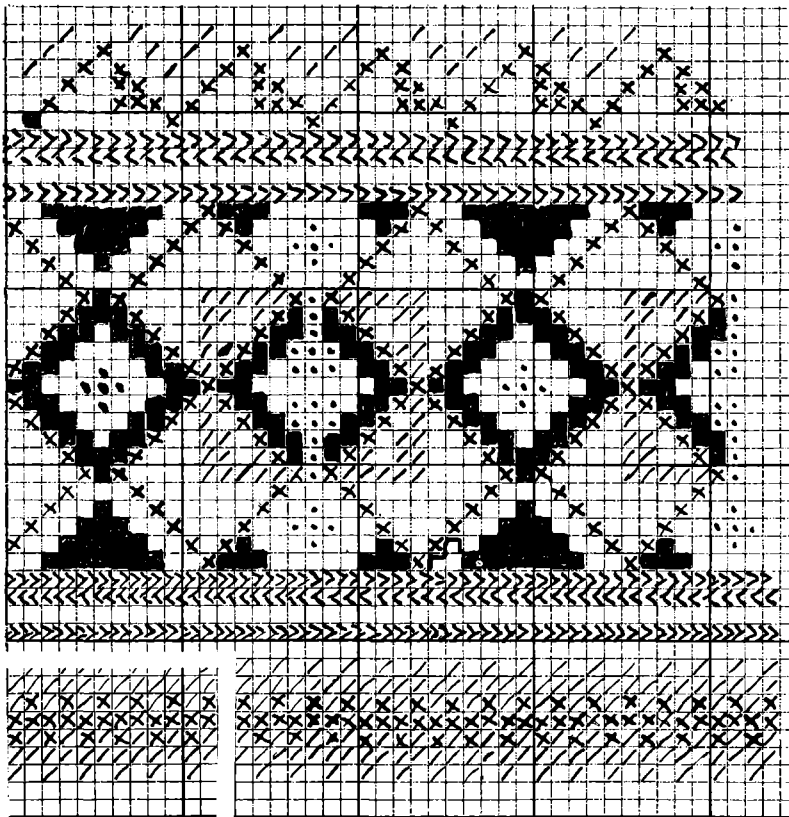
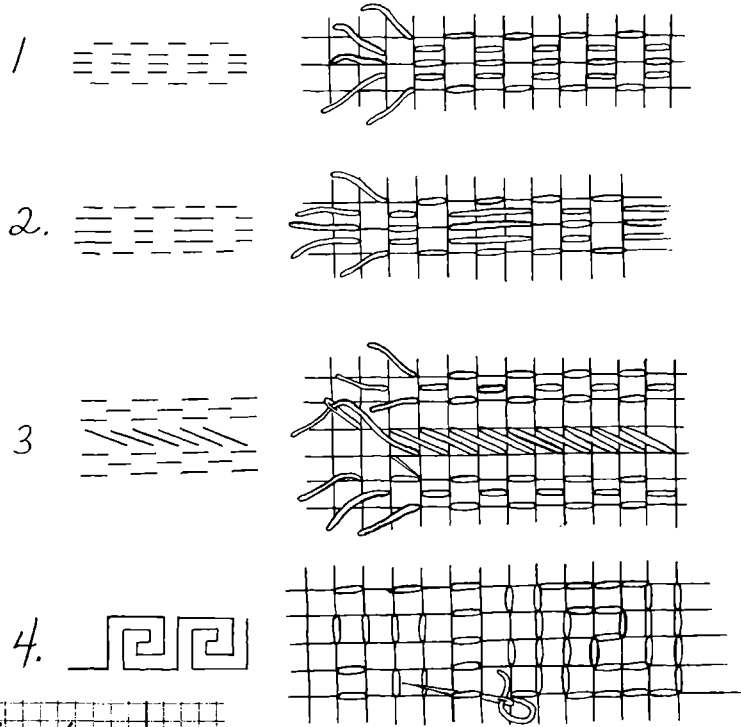
РУШНИКОВІ ШВИ

Продовжуємо показ рушникових швів, що походять із музейного взірника Ліги Укр. Катол. Жінок у Торонто у виконанні п-ні Люби Луцької.

Взір 1. і 2. Обидва шви виконані заволіканням в одній красці.

Взір ч. 3 зложений із двох швів — переволікання і півхрестика. Тоді, коли стіби переволіканням беруть одну чисницю (три нитки), то півхрестик обіймає навскіс дві чисниці.

Взір ч. 4. Меандер або „диганська доріжка“ виконується поверхнім швом. На те, щоб він вийшов однаково на лице й на виворіть, треба перейти наперед іглою в один бік, покриваючи що-другий стіб, а потім ще раз удруге тією самою дорогою. (Гл. рисунок).

ВИШИВАНИЙ РУШНИК

В українській хаті ікона завжди обрямована рушником. Цей звичай походить із прадавніх часів. Звідтіля рушники перейшли й на портрети видатних наших людей чи родинні світлини.

Подаємо проєкт вишиваного рушника, що вилонився з тканого орнаменту. Вишивка розміщена на обох краях. Довжина рушника залежна від розміру ікони чи картини. Ширина рушника така, щоб його можна зложити широкі складки та змістити на верху ікони.

Як матеріал послужить нам біла або кремova панама. Визначивши довжину й ширину рушника, обводимо його рубцем, широким на пів інча. Закріплюємо мережкою „пружником“.

Тоді виконуємо на двох краях вишивку хрестиком. Вона зроблена у чотирьох красках: чорній ■ ч. 310, червоній x ч. 321, синій // ч. 312 або ч. 797 і гнідй • ч. 436.

Готуємось до свят!

(Докінчення зі ст. 16)

Потрібно на начинку:

Біла капуста середн. величини
трохи солі
пів палочки масла або оливи (2 унції)
пучок дрібно порізаної зеленої цибульки

Порізати дрібно капусту, посолити, пом'яти легко рукою. В ринку дати пів палочки (2 унції) масла або оливи і пучок дрібно порізаної зеленої цибулі. Зрум'янити це, а тоді вкинути туди капусту. Смажити, часто мішаючи на легкому вогні, аж вона зм'якне. Додати ½ ложечки перцю і дрібно порізани, твердо зварені яйця. Вимішати добре й начинити пиріг.

Обидві начинки — з маком чи капустою — підготувати собі наперед, але не ставити до холодильника, бо тісто потім не буде рости.

Кисіль з мигдалевим молочком

Потрібно:

½ ф журавлини
1 літра води
цукор до смаку
3 ложки картопляної муки
½ горнятка води
3 зерна гіркокого мигдалю
½ літра вершків (солодк. сметанки) coffee cream
½ лісочки ванілі
цукор до смаку

Заварити ягоди аж зм'якнуть. Перецідити, додати цукру до смаку. Розпустити картопляну муку у воді й обережно додавати до юшки з ягід. Заварити, вилити в салатницю і застудити.

Заварити вершки (сметанку), додати цукор, ваніль, змелені зерна мигдалю так, щоб злегка закипіло. Прохолодити. Поливати кисіль.

КОСМЕТИЧНИЙ ПОРАДНИК

Про луску у волоссі

Я прочитала у Вашій пораді в Н.Ж. ч. 3, 1966, що луска появляється при масному волоссі. Цей випадок є в мене й хоч я пробувала різних препаратів, то воно мені не допомогло. Можливо, що Ваша порада стосується тільки масного волосся (втирання

алкогольних препаратів). Прошу подати мені чого вживати.

Читачка з Канади

Луска є справді вислідом масного волосся. Найкраще коли старатись наперед позбутися цієї прикмети, а засоби я подала в ч. 3, 1966. Правда, це може тривати довший час і в заходах треба витривалости. Але коли хочете мати пораду виключно в справі луски, то можу подати препарат д-ра Бризгуна, що є дуже успішний. Ось його припис:

Acid sal. 4,0 gr.
Resorcini 2,0
Tinct. Bensoic 4,0
Spiritus vini 200,0

Втирати можна кожного дня аж до цілковитого вилікування.

Євгенія Янківська

Порадник нар. мистецтва

ВИШИВКА В НАШІЙ ЦЕРКВІ

У ч. 4 Н. Ж. „Читачки з Канади“ поставили запит відносно вишивки, що підходить до церкви в їх місцевості. Ми прочитали Вашу вичерпну відповідь на цей запит. Це заохотило нас теж звернутись до Вас із подібним. Прошу порадити нам, як прикрасити церкву вишивкою? На цьому пункті в нас тут є деякі розходження. Отже, перш усього — скільки повинно бути в церкві вишиваних прикрас? Наприклад, загально прийнято вишивати скатертину на головному й бічних престолах, на проскомиднику й тетраподі. Але чи повинні бути прикрашені вишивкою — проповідальниця, іконостас, усі інші ікони, стояк під Євангеліє і свічники?

Читачки з Брадфорду, Англія.

Ваше питання торкається давно наболілої справи, а саме — надміру вишиваних прикрас, що їх бачимо не тільки в церквах, але дуже часто в наших мешканнях. Вишивка — це є прикраса, що не зносить накопичення. Своім узором вона прикрашує, завершує якийсь ужитковий предмет. Та коли цих узорів забагато, тоді вишивка тратить своє призначення.

Скатертину звичайно прикрашуємо вишивкою, отже нічого дивного, що її біла площина в церкві теж вимагає якогось орнаменту. Підшукуємо

тяглий або киданий взір, що з віддалі гарно виглядає. Це відноситься не тільки до головного престолу, але всіх інших церковних скатертин. Взір повинен бути однаковий, або зближений, щоб творити одну орнаментальну цілість. При підборі взору рукозодимось також виглядом церкви, як ми вже писали в відповіді читачкам із Канади.

Щодо вишиваних прикрас на інше церковне устаткування, то в цьому треба розрізнявати. Ви торкнулись прадавнього способу прикрашування ікон рушниками. Це водилося в наших церквах і може бути гарним засобом, коли його стилєво й уміло приміювати. Але треба пам'ятати, що рушниковий взір основно різниться від того, що на скатерках. Тому й доріжка на стояк під Євангеліє повинна своїм узором достосуватись до рушників, а не до скатертини.

Ред.

ДЛЯ ПІДЛІТКІВ

Вони трохи ображені на теперішню модну лінію. Де ж пак, їхні моделі, оті воздушні суконочки, коротенькі спіднички, шкільні джемperi перехопили дорослі! Що ж лишається для них на будень і свято?

Того не слід боятись! Тих молодечих, справді молодечих новинок ніхто їм не відбере! Бо й справді, хто з дорослих так чарівно виглядатиме в квітчастому костюмику з плетеної тканини? Або светерку з довгими штанами? Чи гладкому „шифті“ з різнокольоровою гезкою?

Не кажучи вже про всі ті додатки, що належать до строю такої молодой панночки. Шкіряний пояс із спряжкою, торбинка з ремінцем через плече, плоскі черевики й густо плетені панчохи. А до того кашкет або шапка з кутасиком. Чи може бути більш принадна цілість?

Зірка

КРЕМИ МОНА ЛІЗА

Крем Еліксір проти зморшок

3.50 дол.

Денний крем Еліксір (молочко)

1.96 дол.

Замовляти можна в ЗДА:

КООП. „БАЗАР“
823 N. Franklin St.
Philadelphia, Pa. 19123

На порто й обезпечення додати по 20 ц. від штуки

- Ukrainian Woman -

MUSEUM EXHIBIT IN NEW YORK

The program of our XIV Convention in November, 1965, included a Museum Exhibit in the Ukrainian-American Institute in New York which afforded delegates the opportunity to view an impressive array of beautiful rugs, native costumes and embroideries.

This Museum Exhibit of the Ukrainian National Women's League will soon be opened to the public. These native treasures which give evidence of our ancient culture will be viewed by our entire membership, invited American guests, and many representatives of the Ukrainian art world.

A special Commission is currently working on last-minute preparations for the opening of the exhibit. The Commission, aided by UNWLA President Mrs. Pushkar and the Folk Art Chairman, Mrs. Rzepecka, includes Mesdames Dzus, Sichynska, Kochan, Hladyshovska as members. Mrs. Myroslava Hordynska is in charge of decorations.

In the meantime the UNWLA continues to acquire new articles for the exhibit. Many beautiful things have been received to date. Mrs. I. Zaparaniuk of Utica, N. Y. has donated an old embroidered woman's blouse, and an embroidered man's shirt was received from the collection of N. Kornilov. UNWLA Branch 64 has donated several samples of hand-woven material, received from individual members. Mrs. Sophia Doroshenko sent a family heirloom — a shirt once owned by the first President of the Ukrainian National Republic and noted historian, Prof. M. Hrushevsky. Mrs. Maria Semynyna contributed four ancient decorative towels.

Why Join?

The generally accepted theory is that man is a gregarious being and is not meant to live alone. Also, that no man is an island, and that most people like to be with others. This perhaps is the reason that America is the land of volunteer organizations, and the country of "joiners." And, in this respect the Ukrainian community is a conformist for where would one find more organizations than among the Ukrainians.

The reasons why people join clubs and organizations are many, but for a Ukrainian woman what better reason is there to join the ranks of the Ukrainian National Women's League (Souz Ukrainok) than to be with the people of the same cultural background and interests. Furthermore, here are some of the reasons why women of all walks of life have joined the League, the only independent Ukrainian Women's organization of forty years standing which was built by the courageous pioneer immigrants:

—To associate with women of similar interests, ideals and aspirations.

—To study social problems and to work for their solution.

—To work for and to support an ideal — free world and free Ukraine.

—To promote and to carry out civic, educational and charitable projects (Souz Building Home for the elderly and a museum).

—To be useful and to contribute to the betterment of people particularly the youth of our community and of our country.

—To develop a feeling of confidence, importance, or pride — and to satisfy the need of belonging.

—To make new friends and to enjoy old ones.

—To build one's self up by

belonging to a respected organization.

—To learn something new — to improve self.

—To satisfy the need for social approval, for fellowship, and

—To just get away from home and family for a little while.

The League's door is always open to all women of Ukrainian birth or descent for it is based on Christian moral principles, religious tolerance and political non-partisanship. It is truly a woman's federated organization. The scope of its program encompasses every phase of community life and offers cultural enrichment in all things Ukrainian — history, literature, music, folk arts and crafts, traditions and customs. The League offers limitless opportunities to the members for self-expression, individual growth, leadership development, and organizational know-how.

To know the League's history, philosophy, ideals, structure, methods, goals and accomplishments is to experience fulfillment which comes only when a member becomes involved in the work of the organization. Yes, it is a labor of love and of giving of oneself while working for the League and fulfilling a need, but the experience is rewarding. To a member of a national organization the stature of the League is to satisfy the basic psychological need of belonging. So you ask, Why Join? then Why Live? Perhaps the following quote from an unknown source best explains why belong: "what a woman does for herself dies with her; what she does for community lives forever."

Anastasia Volker

Two good talkers . not
worth one good listener.

Chinese Proverb

Stephen Kopiec, furrier, presenting Mink Shrug to Anne Hayda, raffle chairman, to be presented to winner (Bob DiOrio), with Mary Lesawyer, President and Chairman, and Rosalie Polche, Co-Chairman in attendance.

NCW BIENNIAL MEETING, 1966

On October 11, 12, and 13 a Biennial Meeting of the National Council of Women was held in New York City. The lectures presented during the first day focused attention on the efforts being made by organized women's clubs on behalf of crime control. Speakers included judges, teachers, editors and volunteers who have achieved prominence in the field of rehabilitation. A "Woman of Conscience" Award was presented to Hon. Genevieve Blatt, Secretary of Internal Affairs of the State of Pennsylvania.

On the second day a report was given of the Triennial Meeting in Iran. Reports of NCW member organizations followed. Mrs. Stephania Pushkar spoke on behalf of the UNWLA, which was also represented by Mrs. Mary Dushnyck, Public Relations Chairman.

Reports on civic rights and on legislation relating to women and youth were made on October 13. Thus the Biennial Meeting gave not only the highlights of NCW activity but provided an insight into important problems of everyday life as well.

CONTACT WITH ENGLISH SPEAKING BRANCHES

In an introductory letter addressed to the English-speaking Branches, Mrs. Anastasia Volker, UNWLA Vice-President advised them of a proposed program for the year and asked for suggestions from members. She plans to communicate monthly with the Branches, thus opening up a two-way channel of cooperation.

Enclosed was also a short address about membership campaigns. It will help to explore new and old techniques of gaining members.

A leader does not say "Get going!" Instead, a leader says "Let's go!" and leads the way. A leader does not walk behind with a whip but is out in front with a banner.

Jack Onufrey of Charsky Furs adjusting white mink boa on happy winner (N. Koch)

WHAT TO READ ABOUT UKRAINE AND THE UKRAINIANS

by Marty

Dmytriw, Olya, comp. **Ukrainian Arts**. Edited by Anne Mitz. New York, Ukrainian Youth's League of North America, 1952. 212 p.

Ukrainian embroidery, folk costumes, ceramics and Easter eggs are known all over the world for their colorful beauty. Each of the Ukrainian folk arts is discussed separately in this compilation of articles written by specialists. The handbook is well printed and richly illustrated and contains, in addition to the folk arts, chapters on music, fine art, architecture and literature.

Prychodko, Nicholas. **One of the Fifteen Million**. Toronto, J. M. Dent & Sons, 1952, 169 p.

A former university professor from Kiev writes of his grim experience in Soviet slave labor camps and prisons. These vivid memoirs of one who was fortunate enough to escape are a dramatic testimony to the martyrdom of human freedom in the USSR.

IX UCCA CONGRESS

The Ukrainian National Women's League was strongly represented at the IX Congress of the Ukrainian Congress Committee of America, held in New York on October 7-9, 1966. In the Executive Committee was our Honorary President Mrs. Helen Lototsky. The Headquarters was represented by Mrs. Stephania Pushkar, President. Three Regional Councils sent their representatives — Mrs. Oksana Rak of New York, Mrs. Osypa Hrabowenska of Philadelphia, and Mrs. Olena Klymyshyn of Detroit.

Mrs. Stephania Pushkar will represent the UNWLA in the newly elected UCCA Executive Board. The Board of Directors includes: Mesdames Helen F. D. Lototsky, Hon. President; Mrs. Osypa Hrabowensky, Secretary; and Mrs. Katherine Peleshok, President of the Audit Committee.

UNWLA BRANCH 72 PRESENTING WINNER, DONORS AND BENEFICIARIES OF THEIR CHARITY EVENT

Br. 72 presenting check for Scholarship Fund to Mrs. Stefania Pushkar, President of UNWLA, by Olga Zurawel, member of Raffle Committee, Mary Lesawyer, President and Chairman, and Rosalie Polche, Co-Chairman

Br. 72 presenting check to Mr. Poritko, President, and Mr. Postoliuk, Vice-President, of Sichovi Striltsi, by Rosalie Polche, Co-Chairman, and Mary Lesawyer, President and Chairman.

Mary Lesawyer, President of Br. 72 and Chairman presenting check to Stephen Shegda, Chairman of National Welfare Fund, and Walter Klawsnik, Past Commander, at the 19th Annual Convention of Ukrainian American Veterans at Soyuzivka

НАШИМ МАЛЯТАМ

Ніна Наркевич

Майстерня св. Миколая

Сьогодні діти вдома, бо в школі нема навчання. Цілий день іде повільний осінній дощ. Сіється дрібною сіткою з неба сірого, непривітного, а вітер дме холодний, різкий та жене дорогою жовте зів'яле листя...

Нема й мови про те, щоб можна було гратись на дворі, як це було влітку. Діти ніяк не знаходили собі зайняття в хаті.

Не встигне ще щось вигадати Тарас, як уже Богданко йому перебиває. Починається суперечка, а як до їхньої суперечки встрягне Маруся, то без сліз та крику, а часом і бійки не обходиться.

Отак і тепер; діти завели таку сварку, що не почули, як до кімнати ввійшла бабуся, яка прийшла їх відвідати.

— Що це тут, у вас, сталося? — запитала старенька.

Діти почали наперебій один перед другим пояснювати, що то в них сталося. Бабуня тільки похитувала головою, а тоді сказала:

— Знаєте мої любі, сварки завжди трапляються, як ви не маєте певного зайняття. А роботи навколо вас дуже багато, і цікавої роботи...

— Та ми вже зробили свої домашні завдання і свою кімнату гарно прибрали... — розвів рукама Богданко.

— А може ви, бабуню, порадили б нам таку гру, щоб не сваритись?.. — несміливо попрохала Маруся.

— Так, так, таку гру, щоб не сваритися... — обізвалася й собі Тетянка.

— Добре, мої дорогенькі! Адже в нас місяць листопад, а незабаром прийде зима, а з нею свято св. Миколая. Кожен з вас чекає, кожен з вас знає, що дістане дарунок. Хоч і не забуває своїх діточок дорогий наш Святий, але йому треба було б допомогти готувати дарунки, особли-

во для бідних дітей. Ось вам і робота — велика й корисна.

— Так, то так, — протягнув Тарас. — Але де нам грошей дістати, щоб купити ці дарунки?

— А ви і без грошей спробуйте зробити, — порадила бабуня. — Перегляньте свої цяцьки, гри, книжки, може знайдете такі, що вам уже непотрібні, що потребують тільки, щоб їх полагодити, підфарбувати, або щось додати і ось будете мати нові дарунки. А ви, дівчата, попросіть у мами старої одежі, що можна теж полатати, пришити гудзики, або взуття, з якого ви повиростали. Його можна теж вичистити добре і це все вкласти в пакунки, що ними тишитимуться бідні діти. Ви не помітите, як швидко проминуть ці ваші вільні від шкільних зайнять години, особливо в такі дощові дні, як сьогодні. А яка радість та вітха буде, коли ви назбираєте таких пакунків до своєї майстерні...

— О, бабусю, справді, яка то гарна думка! Ми влаштуємо майстерню св. Миколая! Я зараз же принесу свою лялю та шматочки матерії, а ви мені порадьте, як вишити ляльці нове убрання, — з захопленням казала Маруся.

— Слухай, Богдане, біжи, принеси з пивниці наш старенький возик, той, що колесо відлетіло; колесо там на полиці лежить. Я маю гарну синю й червону фарбу, то ми з тобою прилагодимо колесо й пофарбуємо возика. Ось вже й буде перший дарунок, — командував Тарасик. Через годину вже не було чути суперечок, лише почалась жвава розмова. Діти захоплено, гарячково працювали і коли мама повернулася з міста, то всі діти почали їй розповідати про свою „майстерню св. Миколая“ З того часу кожного дня діти у вільний від шкіль-

них зайнять час працювали над своїми дарунками для бідних, невідомих їм дітей... „Так, як колось робив св. Миколай...“ — казали діти.

Задовго ще до дня св. Миколая діти віднесли свої дарунки до суботньої школи та попрохали вчительку передати їх св. Миколаєві.

— Він же знає, кому що треба, — сказав Богдан, коли передавав дарунки вчительці, а Тарас собі додав:

— Ці дарунки ми зробили в майстерні св. Миколая.

— Хай бідні діти теж мають радість у цей день, — додала й собі Маруся.

МАЛИЙ МУЗИКА

За велике піаніно

Ледве вилізла дитина.

До-сі, до-сі, фа-со-ля —

От музика з Василя!..

Фа-со, фа-со, фа-сі-сі —

Заспіваємо усі!

До-ре, до-ре, до-ре-мі —

Горе, горенько мені!

На стільця ще виліз, бач,

А назад — ніяк, хоч плач!

Фа-мі, фа-мі, фа-мі-ля,

Мамо, йди до Василя!..

До-ре, до-ре ще й ду-ду —

Ай, тримайте, бо впаду!..

Хоч боявся — та не впав,

Хоч малий —

А все ж заграв!

Леонід Полтава

НЕЧЕМНИЙ ПЕСИК

Ти нечемний пес, Вуханцю,

тягнеш лялю за кіски.

Хто тобі сьогодні вранці

на сніданок дав кістки,

і сухар, і м'яса трішки,

і смачні качині ніжки?

Істи ми тобі давали

ще й водички наливали.

Я і ляля. Ми удвох.

То шануй же нас обох.

Г. Чернобицька

Петро Кізко

ІВАСІВ КОЖУШОК

То була ціла пригода,
Не забути її зроду,
Як Івасів кожушок
Лісовий украв звірок.
Але мовмо все спочатку,
Як було і сталось як.
Про кожух, звірка, санчатка
Й про Івасів переляк.
Дня зимового Івась
На санчата геть подався.
Тепло вдягся в кожушину,
Взувся в чоботи, шапчину
Теж тепленьку натягнув,
Взяв санчата й в ліс мигнув.
Там із гірки він спускався,
Падав, біг, перекидався,
Забивало йому дух,
Скинув з себе він кожух.
Під кущем його поклав,
Без кожуха сам помчав.
А мороз ставав лютіший,
Аж тріщали дерева.
Поспішав Івась скоріше
Знов кожуха надівать.
Коли зирк: нема кожуха,
Ой же горенько мое!
Йде з-за лісу завірюха
І вже вечір настає.
Де ж кожух подівся, нене!
Йвась замерзне тут цілком.
І хлоп'я бігом шаленим
Кинувся за кожушком.
От біжить він, раптом: — Диво!
В кожушку його — звірок.
Йде і бавиться грайливо
Невеликий борсучок.
Ізрадів Івась, гукає:
— Брате любий, борсучок!
Ти віддай мій кожушок!
А звірок відповідає:
— На цей раз кожух віддам,
Та на інший раз затям:
На санчатах ти спускайся,
З кожушка ж не роздягайся,
Бо накличеш ти простуди,
Зле тобі й родині буде...
Йвась подякував звіркові
За поради ті чудові
Й знов кожуха зодягнув
Й на санчатах в дім майнув.
То була ціла пригода,
Не забути її зроду...

Замовляйте збірник
Івги Шугай
НЕБЕСНИЙ ГІСТЬ
Вміщує 5 сценок
— Ціна 1.00 дол. —
Замовляти в Централі СВА

Рукавичка

Ішов дід лісом, а за ним біг собачка, тай загубив дід рукавичку.

От біжить мишка, влізла в ту рукавичку та й каже: „Тут я буду жити!“

Коли це жаба плигає та й питає:

— А хто, то в цій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка. А ти хто?

— Жабка-скрекотушка. Пустити мене?

От уже їх двоє. Коли біжить зайчик, прибіг до рукавички та й питає:

— А хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка. А ти хто?

— А я зайчик-побігайчик. Пустити і мене!

— Іди!

От уже їх троє. Коли це біжить лисичка та до рукавички:

— А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та й зайчик-побігайчик. А ти хто?

— Я лисичка-сестричка. Пустити і мене!

— Та йди!

Ото вже їх четверо сидить. Аж

суне вовчик та й собі до рукавички, питається:

— А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та й зайчик-побігайчик та лисичка-сестричка. А ти хто?

— Та я вовчик-братик. Пустити і мене!

— Та вже йди!

Уліз і той — уже їх п'ятеро. Де не взявся, — біжить кабан:

— Хро-хро-хро! А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та й зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка та вовчик-братик. А ти хто?

— Хро-хро-хро! А я кабан-іклан. Пустити і мене!

— Оце лихо! Хто не набреде, та все в рукавичку! Куди ж ти тут улізеши?

— Та вже влізу, — пустити!

— Та що вже з тобою робити, — йди!

Уліз і той. Уже їх шестеро, уже так їм тісно, що й нікуди. Коли це тріщать кущі, вилазить ведмідь та й собі до рукавички, реве й питається:

(Докінчення на обгортці)

— Мишка-шкряботушка. А ти хто?

Вісті з Централі

Як проголошено у нашій передовій — місяць листопад буде в наших Відділах присвячений приєднанню нового членства і творенню нових Відділів США. Обговорімо це на ширших сходинах! На спільній нараді вирине багато думок. Кожна членка зрозуміє тоді цю пильну потребу!

Під час своєї об'їздки п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі США, зустрілась у Лос Анджелесі з групою жінок із Сан Дієго, Каліфорнія. Цей Ініціативний Гурток дав почин до засновання **нового Відділу США**, що дістав пор. число 92. Вітаємо голову Ініц. Гуртка п-ні Софію Скоп і бажаємо успіху у дальшій праці!

Пригадуємо Відділам, що **обіжники Централі** повинні бути відчитані на ширших сходинах. Через них Централія промовляє до Членства США і знаходить відгук у біжучих справах. Деякі вістки Управа Відділу може доповнити своїми заувагами або проминути їх, коли вони вони неактуальні. Однак **обіжник Централі** повинен входити у програму ширших сходин.

З нагоди Конференцій Орг. Референток у наших Округах було обговорене **книговодство Відділів**. Радимо Управам Відділів поцікавитись зразками й вказівками, що наспіли до Окр. Рад. Це допоможе багатьом Відділам устійнити форму записів гроша та влегшить у майбутньому звітування Відділу.

Чи Ви подумали про **Різдвяну посилку до Вієтнаму**? Роздобувши адреси українців із Вашої місцевости, радимо вислати їм невеликий подарунок із китичкою колосків, символом нашого „дідуха“ В супроводі Різдвяної листівки, врадує тим наших хлопців, що проведуть Різдво далеко від свого дому.

ЕКЗЕКУТИВА США

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Увага!

З кінцем біжучого року підготовляємось до вибору молодого таланту за 1966 рік. Прохаємо розглянутись поміж молодим жіноцтвом Вашої околиці! Молоді жінки, що проявились у ділянці мистецтва, літератури, професійної чи громадської праці або науки — можуть стати нашим молодим талантом 1966 року. Прохаємо прислати Ваші пропозиції з життєписом!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Замість квітів

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

З приводу смерті бл. п. Миколи Будзола, чоловіка нашої заслуженої довголітньої членки, п-ні Павлини Будзол, містоголови Окр. Ради США, щирі вислови співчуття складають
Окружна Рада США
та Відділи США в Дітройті

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Щире співчуття висловлюємо п-ні Павлині Будзол із приводу смерті її чоловіка бл. п. Миколи Будзола та замість квітів на його могилу складаємо 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 5 Відділу США
в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Павла Галишина, чоловіка п-ні Агафії Галишин, довголітньої фінансової секретарки нашого Відділу, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, а пані Агафії Галишин та родині висловлюємо наше щире співчуття.

Членки 5 Відділу США
ім. княгині Ольги в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. проф. Володимира Радзиковича складає 20 дол. на Український Католицький Університет у Римі

33 Відділ США ім. Л. Українки

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжі могили бл. п. Катерини і полк. Павла Вержицьких, батьків нашої дорогої членки д-р Людмили Кодельської, складає 10 дол. на Осередок НТШ в Сарселі

Управа 84 Відділу США
в Шикаго

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Нашій голові п-ні Стефанії Левченко висловлюємо шире співчуття з приводу втрати дорогої матері бл. п. Марії Коритко.

Членки 75 Відділу ім. Олени Степанів, Денвер, Коло.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на дорогу свіжу могилу нашого приятеля і кума бл. п. Миколи Будзола в Дітройті жертвуємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Осип і Анастасія Білоус, Маямі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Коритко з Данкірку, Н. Й., складаємо 10 дол. на передплату Нашого Життя для залишенців.

Ляриса і Ярослав Похмурські
Степан Раковський

В ПАМ'ЯТЬ нашої тети бл. п. Марії Коритко, що недавно тому відійшла у вічність, складаємо на Науковий Осередок НТШ у Сарселі 20 дол.

Аня Літинська
Карло й Олена Санторе

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Фундацію передплати для бабусі надіслали недавно тому два Відділи: 26 із Дітройту і 88 із Філадельфії, причому 88 Відділ уже фундує її вдруге. Щира дяка за те!

Відгукнулись також поодинокі читачки. Передплати уфундували — пп. Ольга Целевич із Нью Йорку, Олена Томчик із Мінеаполісу, Ляриса Похмурська з Торонто і п. Степан Раковський із Торонто. Ми їм дуже вдячні, що стараються цим розважити старших самітніх жінок. Для них журнал є лучником із світом!

При зміні адреси не забудьте подати коду Вашої околиці (зип-код). Це конечно для висилки журналу.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльності Окр. Ради СУА

Звідомлення наше охопить лиш короткий час. Дня 5. березня ц. р. відбувся Окружний З'їзд, коли то Окр. Раду очолила п-ні Оксана Рак. Протягом кількох місяців оживленої діяльності буде тут мова.

Все ж таки хочу присвятити кілька слів і попередній каденції. За неї перейшли може ледве помітні, але важливі зміни: проявилось більше розуміння для того, в чому заключається праця Окр. Ради та її референтур, розуміння для того, що Окр. Рада — це координуючий, а не виконний чинник. Дальше можна було зауважити зусилля Окр. Ради для введення кращих адміністративних методів праці, як статистичні звіти, звітні листки, більш ефективно й ділове ведення засідань. Треба підкреслити зусилля Окр. Ради для втримання контакту з Відділами дорогою відвідин, конференцій тощо. Також треба відмітити зростаючу тісну співпрацю Окр. Ради з Централєю.

Організаційна праця. Округа налічує 16 Відділів. У попередній каденції прибув один Відділ, а в біжучій проведено підготовку для творення 4-ох нових. Із тих уже відбуло першу Зустріч із жіноцтвом Гартфорду, де зав'язався Ініціативний Комітет. Улаштовано імпрезу, що мала першорядне організаційне значення, а саме вшанування 10-тих роковин смерті Олени Кисілевської, получене з передачею її портрету. З тієї нагоди прибули до Нью Йорку п-ні Олена Залізняка, голова СФУЖО, і п-ні Маруся Бек, радна м. Дітройту та фундаторка портрету. Вечір цей був організований Окружною Радою на запрошення СФУЖО та при співпраці Укр. Зол. Хреста.

Культ.-освітня праця. Округа має вже встановлені культурні імпрези високого рівня. Це є щорічна Жіноча Образотворча Виставка заходами 64 Відділу, щорічний Концерт Молодих Талантів заходами 72 Відділу, музичні вечори заходами 82 Відділу. Цього року з ініціативи Окр. Ради та при співпраці референтури зв'язків зоргані-

зовано виставку писанок у трьох банках Нью Йорку. Заходами Окр. Ради СУА відбувся Літ. Вечір п. н. „Пізнаймо жіночу творчість“, де обговорено твори жіночого пера за останні три роки. На цей Вечір прибули письменниці з Нью Йорку й околиці. У Відділах відчитуються на ширших сходинах доповіді (1, 64, 83). Влаштовано кілька виставок нар. мистецтва.

Виховна праця опирається на Виховний Комісії, що існує при Окружній Раді. Засяг її включає координацію праці окремих Відділів, обмін думок та ініціативи. Наразі увага її більше звернена на дітвору, як на матір. Читання казок, фільми для дітей (64 Відділ), імпрези для дітей (72, 82, 83 Відділи) — це були прояви нашої Округи. Щораз більше наростає потреба створення Дитячої Світлички в Нью Йорку (66 Відділові в Нью Гейвені пощастило таку відкрити). Довкруги Зустрічі Градуантів зосередилося зусилля Окр. Ради. Зустріч, улаштована в червні, притягнула багато середньошкільників та студентів.

Суспільна опіка допомагала окремим родинам у Нью Йорку й Югославії. Виростає потреба переорганізувати цю ділянку та поставити її на більш модерній площині.

Ділянка зв'язків звернула свою увагу на контакт із Федерацією Жіночих Клубів. Окружна Рада СУА в Нью Йорку була однією з перших, що цей контакт нав'язала, отже варто його відновити. Коло цього заходиться тепер референтура зв'язків.

Слід згадати, що членки Окружної Ради допомогли СФУЖО в успішному переведенні анкети Світового Руху Матерів у Парижі на тему „Підготова молоді до подружнього життя“.

Пресова референтура (українська й англомова) подавала статті й нотатки до української преси. Пересічно появлялось щомісяця дві або три нотатки. Референтка висловлює свою думку, що окрім повідомлень і звітів з імпрез, меншої ваги були б статті на більш загальні жіночі теми. Такі статті можуть притягнути увагу й за-

цікавлення всього жіноцтва та придбати прихильниць і нових членок для СУА.

На кінець слід згадати про зв'язки Окружної Ради з іншими українськими організаціями. Представниці Окр. Ради брали участь у нарадах Комітету для придбання фондів для створення Українського Католицького Університету в Римі.

Адміністративна праця Окр. Ради проходила безперебійно завдяки відданості Екзекутиви, а зокрема праці секретарки й касієрки. Управа користувалась домівною 64 Відділу СУА для своїх засідань.

На тому місці треба підкреслити одне доволі прикре явище, а саме те, що Союзники в Нью Йорку ще не мають належної уваги для імпрез Окружної Ради й Відділів СУА. Нам конче потрібно більше розуміння для важливості участі в імпрезах як для власного почуття приналежності до організації, так і для репрезентації СУА перед українським громадянством. Думаємо, що і те з часом зміниться на краще.

На закінчення треба подякувати всім членкам Управи та Відділам за віддану співпрацю. Нова каденція Окр. Ради себе успішно проявила та взяла відповідний розмах. Треба сподіватись ще більшого у майбутньому.

Олена Процюк
пресова референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зустріч Градуантів

Дня 4. червня ц. р. численні гості зійшлися в приміщенні Клубу. Це вже п'ятий раз Окружна Рада СУА у Філадельфії вітає нашу молодь та представляє її громадянству. Зустріч відкрила п-ні Осипа Грабовенська, голова Окр. Ради СУА. На її прохання о. Володимир Бук провів молитву та привітав молодь, що численно явилась. Порадив змагати до успіху в житті, держатись засад християнської моралі та завершити своє життя українським подружжям. Із черги п-ні Грабовенська представила учасників головного стола та покликала до слова д-ра Петра Ісаїва. Відомий педагог та вчений дав у своїй промові цінні напрямні молодим людям. Поклав натиск на формування релігійного і національного світогляду, що тепер у молоді завершується. Після того виголосили привіти: проф.

Остап'як і дир. Алексевич від Відділу УККА, д-р Ол. Білик від „Провідіння“, а Б. Темницький від Студ. Громади. Іменем градуантів промовила п-на Мирося Новаківська, абсолювентка психології Темпл Університету. Вона подякувала батькам за труд при їх вихованні, а Окр. Раді СУА за вдалу Зустріч. Іменем батьків говорив п. Забродський, голова Станиці кол. Вояків 1 УД УНА. Він підкреслив значення цього дня в житті нашої громади. На кінець кількома словами привітала молодь п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА.

Слідувало представлення градуантів. П-ні О. Грабовенська не тільки з радістю й гумором викликувала їх. Після представлення градуант одержував у подарунку цінну книжку — „Історію України“ о. д-ра Нагаєвського англ. мовою. Цей подарунок вручав йому місто голова СУК „Провідіння“ д-р О. Білик. Її дістали слідуючі градуантки середніх шкіл: Марія Білоус, Віра Білинська, Софія Герета, Іванна Осташ, Донна Мерсі, Анна Яремко (Академія СС. Василіанок), Марія Гудь, Йоанна Бурма, Люба Капій (Літл Флавер), Арета Гайдучок, Дарія Книш, Ярослава Процюк, Христина Забродська (Гирлс Гай), Ірина Бариляк (Сентрал, Аллентаун). Були також численні градуантки каледжів та університетів і їх уже згадано в липневому числі Н. Ж.

Цим закінчилась програма Зустрічі. Слідувала забава з танками, що потягнула молодь у свій вир. Так закінчився вечір, що виявив дбайливість Союзу Українок Америки за молоде покоління. **Присутня**

Літ. Вечір Катерини Штуль

Дня 13. серпня 1966 р. завітала до Філадельфії цьогорічна „лавреатка“ Літ. Конкурсу СФУЖО п-ні Катерина Штуль. Користаючи з її побуту в ЗДА, Окр. Рада СУА влаштувала невелику зустріч із громадянством. Помимо літньої пори прибуло доволі багато публіки. Постає доповідниці та цікава тема її виступу притягнула всіх.

Вечір відкрила голова Окр. Ради п-ні Осипа Грабовенська, вітаючи щиро й тепло далеку гостю. Згодом передала провід Вечора п-ні Стефанії Пушкар, голові СУА. П-ні Пушкар накреслила кількома словами життєвий шлях п-ні Штуль. Він уже був поданий читачкам Н. Ж. у лютнево-

му числі нашого журналу. Темою її доповіді була літературна сільветка грецького письменника Нікоса Казандзакіса. Цей плодовитий та оригінальний творець здобув собі світову славу своїми творами, що перевидані в багатьох перекладах і фільмах. Катерина Штуль підкреслила одну надзвичайну його рису — це любов до свободи. Казандзакіс походив із Криту, з острова довголітньої боротьби греків з турками і це відбилося на його світогляді. Закінчивши доповідь, вона прочитала перекладені нею уривки з його творів.

Рясними оплесками присутні подякували доповідниці за цю цікаву літературну інформацію. Пізніше ставили їй багато питань, що здебільшого торкалися життя нашої громади в Парижі. Одначе найбільше враження зробила її розповідь про Пластову Зустріч у Скелястих Горах Канади, де вона була разом із своїми дітьми. Дочка Катерини Штуль там репрезентувала пластунів-українців з Європи. Яка це була радість для матері!

Ще декілька питань і на тому закінчився цей культурний вечір. Жаль, що через літню пору небагато членок СУА могло в ньому взяти участь!

Присутня

ДІТРОИТ, МИШ.

Кинференція Орг. Референток (Докінчення)

По спільним полуденку розпочалась друга частина Конференції. Це був добре підготований та цікаво переведений дискусійний панель, яким провела Анастасія Вокер. Першою темою було „Плянування програми праці“ — говорила А. Вокер. Тези панелю ось такі: пляновість праці має йти по лінії заінтересувань членства. Ціль організації мусить бути передумовою всього, що діється в СУА. Всі членки мусять бути заінтересовані діяльністю свого Відділу. Методи праці мають бути модерні, старі шляхи як напр. влаштування нудних академій, неінтересні і нічого не дають, зокрема молоді. Сучасні теми треба порушувати на сходах і вони мусять бути цікаво подані. Тому програма мусить бути еластична, пристосована до якості членок.

Друга тема це „Зв'язок з членством і громадою“ — опрацювала і виголосила Ірина Трач. Для кращого ведення праці у Відділах треба постійно

вдержувати контакт із членками дорогою сходи, приємних зустрічей, а у відношенні до Окр. Ради читанням „Бюлетеню“. На зверх організації треба інформувати позитивно про нашу працю і завдання. Це може статися при допомозі особистого контакту з громадянством, через пресу і радіо.

„Як приєднувати нових членок“ читала Рома Дигдало. Знанням завдань СУА і відповідним їх наświetленням заохочувати жіноцтво вступати в членки СУА. До цього може послужити теж преса і радіо, висилання листочок до поодиноких незорганізованих жінок. Масова участь у громадському житті теж зробить добру пропаганду. Головним переконливим чинником є викликати потребу в даній одиниці належати до СУА. Раз у році зробити посилену кампанію за членством. Марія Лазарчук мала тему „Як вести успішно дискусію на сходах“. Щоб дискусія дала позитивний вислід і була ведена парламентарно, представниці мусять строго держатися наміченої програми і часу. Не дозволяти на зайву дискусію. Вислід сходи це особистий вклад праці кожного учасника.

Дуже переконливою була тема „Провідництво“. Її мала Люба Маринюк, розпочинаючи його уривком із поеми „Мойсей“ Івана Франка, коли то дерева вибирали собі короля і які то вони ставили вимоги до свого провідника. Ті ж самі чесноти мусять мати наші провідниці. Перш за все мусить бути така людина природою обдарована до такого завдання. Мусить мати громадський підхід до всіх своїх починань і добру волю. Сама мусить бути прикладом для своїх членок, бути творчою й ідейною. Ось це головні риси провідниці, потрібної нам в СУА. Оксана Омецінська говорила на тему „Як помагати новим членкам“, а зглядно була це проблема, як нова Управа має запізнаватися із дією усіх ділянок праці, щоб вона, ця праця мала тяглість.

Темою „Як роздобути фінанси для організації“ в опрацюванні членок П. Будзол і Завінської закінчено панель. Тут теж подано конкретні дані та подрібно їх опрацьовано й обговорено.

Цю успішну Конференцію, добре підготовану, закінчено молитвою та гимном СУА.

Дарія Бойчук

ШИКАГО, ІЛЛ.

Зустріч з Оленою Лотоцькою

Вістку з Централі, що почесна голова СВА п-ні Олена Лотоцька буде репрезентувати СФУЖО на Конвенції Ген. Федерації Жін. Клюбів, яка відбудеться в днях 5.—10. червня ц. р., наша Округа прийняла з великою радістю. Найкращою формою привітання ми вважали Зустріч із Відділами, родинну імпрезу нашої Округи.

Надійшов довго очікуваний день приїзду почесної голови. На леговищі явилися — п-ні Люба Шандра, голова Окр. Ради СВА, п-ні Софія Крупка, член Контр. Комісії Головної Управи і п-ні Анна Васильовська, референтка зв'язків Окр. Ради. Китицею червоних троянд зустріли вони нашу провідницю. Під час гостини в домі голови Окр. Ради витворилась мила, дружня атмосфера. Незабаром туди прибула ще п-ні Марія Душник, референтка зв'язків Гол. Управи, що мала на Конвенції Ген. Федерації репрезентувати СВА. По неї теж вїхали на леговище голова й референтка зв'язків Окр. Ради.

Другого дня почалась **Конвенція**. У ній брали участь, окрім згаданих пань, п-ні Софія Крупка, делегатка 22 Відділу СВА, що є членом 9. Дистрикту Іллінойської Федерації Жін. Клубів і її заступниця п-ні Анна Васильовська. П-ні Васильовська з успіхом веде зв'язки Відділу з Федерацією і завдяки їй заходам наші делегатки мали одне з найкращих місць на міжнар. полуденку і ювілейному бенкеті.

Перебіг Конвенції вже був зреферований у журналі. Дня 8. червня відбулась **нарада Окр. Ради** з представницями 29 Відділу СВА в справі видання книжечок та іграшок з українською тематикою. Були привітні — п-ні О. Лотоцька від Централі СВА, п-ні Л. Шандра від Окр. Ради СВА, пп. Марія Волинець, Дана Дикий і Ореста Пілецька, авторки іграшок та п-ні Марія Білинська, членка Ради 29 Відділу СВА. Справу проєктів іграшок розглянено. П-ні О. Лотоцька обіцяла передати їх Екзекутиві СВА. Сподіємось, що наші діти дочекаються українських іграшок!

Від 10. червня почесна голова п-ні О. Лотоцька замешкала в домі голови Окр. Ради. Там мала нагоду переглянути книги й архів Окр. Ради.

Дня 12. червня відбулась **Зустріч** із Відділами в Шато Роял. Прибуло багато Союзнок із родинами, щоб привітати почесну голову СВА. Зустріч була святочно запланована й проведена. Коли вже всі засіли при столах, п-ні Ярина Гарасовська, культурно-освітня референтка Окр. Ради, впровадила на залю голов Відділів нашої Округи. Потім заповіджено врочисту хвилину й на залю ввійшла наша дорога Гостя в супроводі голови Окр. Ради. Заля привітала її оваційно, а членки 84 Відділу заспівали гимн СВА. В тишині, що послідувала, голова Окружної Ради привітала почесну голову й усіх присут-

спільними силами, можемо довершити справді великих діл!"

По закінченні промови, що накреслила заслуги почесної голови у формуванні СВА, присутні знов оваційно її привітали, а п-ні Наталія Масник, секретарка Окр. Ради вручила їй розкішну китицю троянд.

Із черги голова Окр. Ради п-ні Л. Шандра звернулася з промовою до членства. Підкреслила значення їх участі в цій Зустрічі, похвалила віддану, громадську поставу та постійне змагання до вищою і кращого розуміння своїх завдань. Своєю увагою ми повинні тепер спрямувати на молоде жіноцтво, щоб підховати зміну в на-

Із Зустрічі Окр. Ради СВА з Відділами в Шикаго:

Зліва на право: п-ні Володимира Гут, голова 36 Відд., п-ні Катерина Перович, член Управи 36 Відд., п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СВА, п-ні Люба Шандра, голова Окр. Ради СВА, п-ні Софія Крупка, членка Головної Управи і голова 22 Відд., п-ні Ірина Мигаль, містогорова 29 Відд., п-ні Мирослава Цибрівська, голова 51 Відд., п-ні Марія Ріпецька, голова 84 Відд. The UNWLA Regional Council in Chicago, Ill., rrranged a social meeting with Branches in honor of Mrs. Helen Lototsky, Honorary President of UNWLA.

ніх промовою, що її початок подаємо:

„Зустріч із Відділами, що її річично влаштовує Окружна Рада СВА, переходить у нас уже в традицію. Ця, родинного характеру, імпреза Округи дає нам змогу ближче себе пізнати, у дружній атмосфері провести час та дійсно відчути, що ми є членами однієї великої родини — Союзу Українок Америки. Наче невидима нитка в'яже нас ідея нашої організації: праця для українського народу. Дороговказом для нас є засади християнської моралі, політичної понадпартійности, релігійної толеранції. Ми всі об'єднані під одним прапором, одним проводом. У цьому й наша сила! Бо лиш об'єднані,

ші й праці. „Лиш тоді, говорила пані голова, коли ми впоїмо наші духові цінності в наших дітей, а наші діти передадуть їх своїм дітям, майбутню організації, в якій рядах ми працюємо для нашої поневоленої Батьківщини, буде запевнене“.

Слідувала вечеря. Потім розгорнулася мистецька програма Зустрічі, а саме — скрипковий дует „Добелкончерто“ Баха, у виконанні д-ра Осипа Шандри (перша скрипка) і проф. Вол. Чижика (друга скрипка), при фортепіановому супроводі п-ни Варки Букати. Другою точкою був класичний танок, муз. Вебера, що його з грацією відтанцювала молоденька талановита Марта Городиловська. Обидва виступи присутні нагородили

Із дитячої забави 25 Відділу СУА в Потакеті, Р. Ай.

25 UNWLA Branch in Pawtucket R. I., arranged a children's get-together.

рясними оплесками, а Марта одержала троянду й поцілунок від почесної голови.

Дальше слідувала промова п-ні О. Лотоцької. Слова її пливли прямо з серця та до наших сердець прямували. Говорила про силу нашої організації, єдність та ідейність його членства. Закликала до дальшої праці й остерігала перед зовнішніми впливами, що втискаються на наш ґрунт. Підкресливши важливість зв'язків з американськими жіночими організаціями і Міжнар. Жін. Радою, закликала до всецілого використання тієї ділянки, щоб усіми засобами ширити знання про українську справу серед американського й інших народів світу. На закінчення піднесла тост „На многая літа Союзові Українок Америки!“ У відповідь залунало могутнє „многая літа“ під маршовий ритм, неначе визов майбутньому, що всі разом ішли зустрічати.

Скінчилася Зустріч. Пані Олена Лотоцька на другий день відлетіла до Філадельфії. Тиждень її побуту в Шикаго залишиться на все в нашій пам'яті.

Окружна Рада СУА в Шикаго

АКРОН, ОГАЮ

Поклін Іванові Франкові

Заходом 7 Відділу СУА відбувся в неділю, 28. серпня ц. р., в залі української католическої церкви Св. Духа Вечір присвячений 110-літтю з дня

народження Івана Франка. Вечір був отриманий із виставкою під знаком з'єдинених земель України та показом народної ноші.

Свято відкрила голова Відділу п-ні Параскевія Когут. Після привітання присутніх, вказала на незвичайний спосіб цього свята в честь Поета. Вибрано показ народного мистецтва та ноші, щоби звернути увагу на скарб народу, з якого вийшов і яким гордиться Поет. Опісля віддала слово культ.-освітній референтці п-ні Уляні Білецькій.

У першій частині свого реферату п-ні Білецька вказала на значення великого поета, письменника й публіциста Івана Франка. Відтак коротко перейшла ділянки його праці, а зокрема задержалася над його поглядами на жінку.

В другій частині реферату вона пояснила, що ціль цього Вечора є представити культуру і життєву здатність українського народу, щоб показати нашій молоді спадщину їхніх батьків. Доповідниця перейшла до пояснення виставки, що була влаштована на залі. Присутні бачили 5 станків, що представляли п'ять найбільш наманих і досліджених областей: гуцульську, заліщицьку, подільську, полтавсько-київську й яворівську. Окрім вишивок, кераміки й інших творів народнього мистецтва, були показані предмети, що вказували на можливість прожитку даної області. Хліборобські частини України були

замарковані прегарно удекорованим короваєм, що його спекла п-ні Мотря Горшко, колачем роботи п-ні Ярослави Стрілецької і колоссям пшениці. На заліщицькому столі пишався кошик садовини, зокрема заліщицьких морель і винограду як овочів, що удавалися в тім теплім закутку Дністра. Яворівський стіл був прикрашений виробами тих наших земляків, як: сито, скопець, колотівка, веретено й дитячі іграшки. А далі: гуцульська хата, її уладжене нутро і „маржинка“ біля хати. Робота п-ні Е. Мацілінської з Лорейн. На кожному станку були відповідні ляльки.

Доповідниця пояснила стилі областей. Усі 5 станків були отримані одною синьо-жовтою лентою з тризубом, як символ слів І. Франка:

„Згорне мати свої діти
теплою рукою...“

без огляду, куди ми розійшлися по широкому світі.

Після доповіді п-ні Білецької п-ні Анна Воляник відредитувала з чуттям пролог до „Мойсея“ Ів. Франка.

Слідували привіти. Промовляли: п. Мик. Іваницький, представник Фонду Катедри Українознавства на Акрон, від СУМА п. Олекса Корило, від Пласту мгр. Андрій Качала, від Відділу УККА проф. Теодор Мацьків.

Пояснення про Вечір англ. мовою прочитала п-на Орися Бибик. Останньою точкою програми був показ ноші. Доні наших Союзянок моделювали строї: гуцульський із Ворохти, космацький, заліщицький, полтавський, київський, лемківський і яворівський. Строї: космацький, заліщицький і яворівський випозичені в Окр. Раді СУА в Дітройті. Наші гарні дівчата проходили по сцені, а відтак по салі.

Станок для продажі мист. предметів, платівок і книжок зорганізувала п-ні Сальвіна Іваницька.

Після програми слідувала смачна вечеря, приладжена Союзянками, ліцитація образу (краєвиду), подарованого колись Відділові покійною Галиною Білоусовою, торга і коровая. Рівнож роздано 11 нагород вступу.

Наші земляки нагородили наш труд численною участю, а в злучі з тим добрим прибутком. Вечір залишиться надовго в нашій пам'яті.

Уляна Білецька
пресова і культ.-освітня референтка

Управа і членки 44 Відділу СУА у Філадельфії:

Сидять зліва до права: пп. Х. Ярмоленко, Т. Горащенко, А. Сивуляк (гість), Г. Бондаренко, б. голова, д-р О. Одріна, М. Стратієнко. Стоять зліва до права: п-ні Г. Царинник, голова, пп. О. Сердюк, С. Гайдарівська, С. Нежд, А. Чупрун, В. Бузань, Л. Дончук.

Board and members of 44 UNWLA Branch in Philadelphia, Pa.

ПОТАКЕТ, Р. Ай.

Свято Матері в 25 Відділі СУА

Дня 8. травня 1966 р. зійшлась численно українська громада Потакету, щоб спільно в цей день віддати честь усім матерям.

Свято відбулося величаво. Виконавцями програми були переважно діти членок Відділу, під проводом їх учительки п-ні Марії Фліс.

Програму розпочато деклямацією — молитвою до Божої Матері. Деклямував Адріан Ключас, зворушуючи всіх до глибини своїм декляматорським талантом. Опісля всі діти відспівали пісню до Пречистої Диви Марії, а відтак слідував дуже добре та цікаво опрацьований реферат нашої голови, п-ні Ірини Ключас. Першу частину свята закінчено дуетом Оленки й Богдана Ганушевських, що при акомпаніменті гітари відспівали дві пісні. Прекрасним виконанням захопили всю публіку, що винагородила їх рясними оплесками.

В другій частині пописувалися всі діти деклямаціями, виявляючи тим свої таланти і непересічну сміливість.

Всі, зодягнені в українські народні строї, деклямували вірші до своїх матерів, вручаючи кожній китичку живих квітів. Алек Худолій дуже гарно відограв на акордеоні дві пісні, дістаючи за це бурю оплесків. Свято закінчено танковим маршем з участю всіх дітей.

Після імпрези відбулося прийняття для всіх присутніх. Членки Відділу доложили всіх зусиль, щоб свято пройшло з повним успіхом і зацікавило всіх дітей та їхніх батьків українським життям. Велике признание належить вчительці п-ні Марії Фліс, яка не пожаліла часу й труду, щоб так гарно підготувати дітей. За це вручено їй китицю квітів. **М. Ф.**

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 44 Відділу СУА

Дата: 13. березня 1966 р.

Президія зборів: п-ні Олена Сердюк, голова, п-ні Софія Гайдарівська, секретарка. Мовчанкою присутні вшанували пам'ять члена Управи бл. п. д-р Олени Одріни, що відійшла у вічність у серпні 1965 р.

Звіти Управи зложили — п-ні Т. Горащенко за хвору несприятну голову п-ні Г. Бондаренко, п-ні Г. Царинник за касієрку п-ні Чупрун, п-ні В. Бузань, референтка сусп. опіки. Підкреслено, що через хворобу голови та неспромогу касієрки, в якій хворів чоловік, Відділ не міг працювати як слід. Хоча Відділ має окремі референтки, проте всі членки працювали, допомагаючи одна одній.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ має 17 членок. Відбулось 8 ширших сходів, пересічна участь членок 80 відс. У програму сходів входили — окрім

біжучих справ — короткі огляди преси та літературні хвилини, читання уривків із творів сучасних письменників. Сходина завершувала товариська гутірка за чаєм. На 14-ту Конвенцію Відділ вислав делегатку, а до Конвенційної Книжки подав звіт про свою працю світліну.

б) **Культурно-освітня й імпрезова:** Спільно з 41 Відділом СУА висвітлено фільм із доповіддю про першу допомогу. Влаштовано два добродійні базари і льотерії. Прибуток із них поповнив касу Відділу і дав змогу виповнити всі фінансові зобов'язання. Двічі влаштовано прийняття на Літ. Вечорах — письменника Анатолія Галана та редактора Петра Волиняка. Провівши на вічний спочинок бл. п. Олену Одрину, членки Відділу влаштували поминки. Товариський „Маланчин Вечір“ із художньою частиною і вечерею був веселою розвагою для членок і гостей.

в) **Сусп. опіка:** Референтка відвідувала хворих у шпиталях і вдома, добросеречно потішала їх і частувала печивом власного виробу.

г) **Господарська:** На всіх сходинах референтка приготувала чай і перекуску.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Олена Сердюк поставила внесок на уділення абсолюторії, що одногolosно прийнято. Окрему подяку заг. збори висловили уступаючій голові п-ні Г. Бондаренко, яка через хворобу не

могла поновного головування прийняти.

Нова Управа: п-ні Галина Царинник, голова, п-ні Лариса Дончук, заступниця й орг. референтка, п-ні Татяна Горащенко, прот. секретарка, п-ні Софія Гайдарівська, кор. секретарка і культ.-осв. референтка, п-ні Марія Стратієнко, касієрка, п-ні В. Бузвань, референтка сусп. опіки.

Збори закрила нововибрана голова, закликаючи членок до співпраці.

Т. Г.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Мистецька виставка молоді

Одинадцять молодих мистців виставили свій творчий дорібок у Виставовій Залі Публічної Бібліотеки в Гемтремку. Спонзором виставки був 56 Відділ СУА ім. Л. Старицької-Черняхівської, а ініціаторкою й організаторкою була п-ні Дарія Бойчук, що довгі роки працює над молоддю, особливо пластовою. Вона, при помочі молодого артиста Яреми Козака (сина Е. Козака, ЕКО), й проводила та адмініструвала виставку, що тривала цілий місяць серпень 1966.

Святочне відкриття відбулося в тій же залі 7. серпня 1966. Промовляла голова 56 Відділу п-ні Леся Воробкевич, яка вказала на позитивний факт, що наша молодь, мимо обтяження наукою й іншими обов'язками, має охоту присвячувати той скупий вільний час мистецтву. З черги промовила п-ні Д. Бойчук. Її слова були звернені до молоді, що її вона провадить і добре знає. Її мова, щира і зворушлива, припала до серця і душі молоді. Звернулася до Яреми К., якого знає від дитини і вже тоді відчула з ньому хист до малярства.

До Виставки дали свої експонати: Василь Барнич, більше самоук, ілюстратор, працює „дизайнером“; Рома Гайда — праці в акварелі, скульптура „Жінка“; має за собою 2½-річні студії на Вейн Стейтовому Університеті, де її експонати були виставлювані; Володимир Грушкевич — його праці це мистецька фотографія. Будучи в середній школі, одержав дві нагороди в контексті ф-и Кодак, на виставці його студія „Руки“; Оксана Кордуба — працює в комерційній ілюстрації; Олена Ковалик — має студії у Файн Артс, Вейн Стейтовому Університеті; Ярема Козак — заавансований у малярстві, його студії за-

важили на успіху виставки; Мотря Крас — студіює в „Арт Едукейшен“ Вейн Стейтового Університету. Її цілком бути комерційною артисткою в Нью Сентер Адвертайзінг Студіо; Лідія Обушкевич — досконалі праці в кераміці, студіює у Вейн Каледж оф Ліберал Артс; плянує працювати в музейництві; Христина Рогатинська — студіює в „Артс енд Крафтс“ ще від середньої школи, де одержала стипендію, а від 1962 р. є в Вейн Стейтовому Університеті; її ділянка це скульптура, праці в металі, золоті, сріблі й ін., її праці були на виставках у Дітройті й околиці; Люба Савчук — має ступінь у „Файн Артс“ Вейн Стейтового Університету, продовжує студії в Мюнхені, на шкільних виставках вона одержала кілька нагород; Марта Савчук — вже два і пів року студіює „Артс енд Крафтс“.

Зібрані гості, старші й молодь, мали почуття вдовolenня з молоді, що посвятилася мистецтву.

Закриття виставки відбулося 31-го серпня 1966, в залах Т-ва „Самопоміч“. Містоголово 56 Відділу інж. Лідія Лазуренко привітала зібраних. Вона підкреслила важливість таких виставок, що є переліком мистецької праці нашої молоді і заохотою до дальшої наполегливої праці, для добра й слави українського народу. Такі одиниці, що вже в своїй молодості вибиваються на певні становища, дають запоруку дальшого поступу. Вона звернулася із ширими словами подяки до п-ні Д. Бойчук, що її старанням і працею була уможливлена ця корисна виставка. П-ні Д. Бойчук, що весь час не відставала від праці при самій виставці, провадила книгу із записами відвідувачів, яких було біля 300 осіб. Вони вписували свої завваги й оцінки; вона ствердила повний успіх виставки.

В дискусії забирали слово: д-р Ол. Марітчек, п-ні Степанія Дуб. Маєстро Е. Козак, реасумуючи все сказане, заявив, що кожне мистецтво є добре, коли його творять добрі мистці. Він теж підкреслив, що Виставка вповні була вдатна, коли її відвідало стільки людей. Він заохочував молодих до дальшої праці в мистецтві, що вимагає багато посвяти і завзяття. Його річева промова зробила помітне враження на слухачів.

**П Р И С И Л А Й Т Е
П Е Р Е Д П Л А Т У !**

Від молоді, що брала участь у виставці, промовила мисткиня в кераміці Лідія Обушкевич. Вона в ширих словах висловила подяку від усіх молодих мистців для спонзора виставки, Управи 56 Відділу СУА, а особливо для п-ні Дарії Бойчук, відомої виховниці й опікунки молоді, що zorganizувала і так успішно перевела виставку. Присутні були зворушені її короткою, а безпосередньою та сповненою вдячністю, мовою.

Після промов було прийняття для присутніх, яке приготували й улаштували пані, членки 56 Відділу СУА.

Мирослава Зубаль

Зліва до права: п-ні д-р Валентина Савчук у строю молодиці, п-ні І. Цісик, голова Відділу, п-ні О. Ковальська у строю старшої жінки, п-ні О. Климишин, голова Окр. Ради, п-ні О. Омецька у строю дівчини.

63 UNWLA Branch in Detroit, Mich., arranged a Regional Study Meeting

Полтавський Вечір 63 Відділу СУА

В наших еміграційних умовах стає необхідним, щоб із праці, досвіду й знання окремих одиниць користали якнайширші круги зацікавлених. Рівнож необхідним для вдержання зацікавлення громадським життям є потреба нових змістом і оформленням імпрез, потреба відійти від стандартного нудного повторювання усім знаних речей.

Ці потреби відчула Окружна Рада СУА в Дітройті і запроєктувала ряд імпрез під гаслом: „Мандрівка землями України“, метою яких є поглибити знання про поодинокі області України, зокрема про їх культурні та історичні цінності. Господарем такого вечора мав би бути завжди один Від-

(Докінчення на ст. 32)

Книжечко моя, книжечко

(Закінчення)

МАРТА (чоловікові): Що я тобі казала? Починається.

ВАСИЛЬ: А яку книжку ви видали, прозу, чи поезії?

ПОЕТ: Поезії.

МАРТА: Василю, яка тобі різниця — проза, чи поезії? Все одно ти не будеш їх читати, ні прози, ні поезії. У тебе дуже хворі очі й лікар на довгий час заборонив тобі взагалі читати. Взагалі, розумієш? То краще змінити тему. Розкажи, Васильку, щось цікавого з останніх спортивних новин, про які ти знаєш дуже добре, а я тимчасом піду розшукаю кару. Не забувай про свої хворі очі! (виходить).

ПОЕТ: А що у вас з очима, пане Колодо?

ВАСИЛЬ: А... воно... значить... Та так, дрібнички, не варті уваги.

ПОЕТ: Ні, ні, не кажіть так; справа зору — це не дрібнички. Маєте добрі окуляри?

ВАСИЛЬ: Ще ні, але скоро матиму.

ПОЕТ: Обов'язково носіть їх, це збереже ваші очі від усяких ускладнень.

ВАСИЛЬ: Та носитиму вже, що ж робити. Я оце хотів сказати щось... і забув. Про що ж це я думав?

ПОЕТ: Може про спортивні новини? Ваша дружина казала, що ви цікавитесь ними.

ВАСИЛЬ: Та цікавлюсь... Але не знаю ніяких новин тепер, бо вже давно газет не читав.

ПОЕТ: Це зрозуміло, бо коли хворі очі...

ВАСИЛЬ (перебиває): Та ні, не тому, що очі... Сусіди перестали позичати.

ПОЕТ: Ах, он яка причина! А хіба ви самі не купуєте ніякої газети?

ВАСИЛЬ: Колись передплачували, а тепер уже й відвикли від того.

ПОЕТ: Яке це так? Зовсім не читаєте ніяких газет?

ВАСИЛЬ: Ні, не читаю.

ПОЕТ: А книжки — також ні?

ВАСИЛЬ: Книжки? Ой-ой-ой, я

вже й забув, коли ту книжку в руках тримав.

ПОЕТ: Але ж ви письменна людина. Яке ви можете жити без друкованого слова?

ВАСИЛЬ (позіхаючи): Та можу. Живу яюсь.

ПОЕТ: Виходить, що ви читаєте тільки числа на долярах: один, п'ять, десять і тому подібне. Єдине читання, яким ще цікавитесь!

ВАСИЛЬ: Я не розумію... Ви що, ображаєте мене?

ПОЕТ (спалахнув гнівом, нервово ходить по сцені): Ні, я ще вас не ображаю, але зараз, здається, буду, бо вже в мене сил немає, дивитись мовчки на таке мерзенне отупіння.

ВАСИЛЬ: Ви не маєте права так до мене говорити!

ПОЕТ: Ні, саме я маю право! Більше, як хто інший! Ви пообростали долярами, як ті, зі щетиною, — салом, і втрачаєте поступово людську гідність. Подивіться на себе тепер: пообкладались пакунками з різними ганчірками і світу за тим не бачите.

ВАСИЛЬ: Що-о-о? Ганчірками? Та тут одна сукня моєї дружини коштує сімдесят, ні, дев'яносто долярів! Навіть дев'яносто три! Це вам, шановний пане, не ганчірка!

ПОЕТ: О, як дуже я вас образив! І який ви чутливий... Якусь там ганчірку ви хвалите, захищаєте, цікавитесь нею. А до слова людського, яке стримує людину від уподібнення до машини, до слова рідного, яке тут, на чужині, не дає нам стати безбарвною плямою в гурті інших людей, — до цього ви байдужі. Ви майже з гордістю заявили, що вже й не пригадуєте, коли тримали книжку в руках (хапає Василя Колоду за груди). То хто ж ви після цього, хто? У вас не тільки прізвище Колода, ви вже самі, як та колода дерева.

ВАСИЛЬ: Лишіть мене, чого ви причепилися до мене? Ось, нате гроші, я куплю вашу книжку, навіть дві куплю! (Виймає гроші).

ПОЕТ: О, вже й гроші знайшлися!

А ваша дружина казала, що лишлось у вас кілька центиків...

ВАСИЛЬ (протягує гроші): Ось, маєте... Я купую одразу дві книжки.

ПОЕТ: Але не в мене. Я не хочу, щоб ви тримали мою книжку у ваших руках. Тримайте вже ці ганчірки! Заховайте ваші гроші!

ВАСИЛЬ: То що вам від мене треба? Дайте мені спокій!

ПОЕТ: Спокій, кажете? Ви його й так за багато маєте! Від вас не зашкодило б і забрати трохи того спокою. І я це зроблю найближчим часом.

ВАСИЛЬ (перелякано): Що ж ви зробите?

ПОЕТ: Не лякайтесь, я не заб'ю вас... Я тільки напишу про що нашу зустріч. І коли не ви, — бо ви вже занадто отупіли для того — то бодай ваші знайомі пізнають вас і скажуть вам слово, на яке ви заслуговуєте.

(Поет виходить. У нього з рук падає на землю книжка, але він її не помічає. Василь завмер, обхопивши голову руками. Вбігає Марта з переляканим обличчям).

МАРТА: Що тут було? Що сталося? Чому він хапав тебе за груди? І чому ти при тому мовчав, йолопе?

ВАСИЛЬ: Бо він, здається, мав рацію.

МАРТА: Що ти верзеш, опам'ятайся! Хіба може мати рацію людина, яка збиралась тебе бити?

ВАСИЛЬ: Може...

МАРТА: О, жах, я не пізнаю тебе! Чому ти не кричав, чому не кликав поліцію? Ти б міг, як потерпілий, взяти цього типа на суд і отримати великі гроші. Може навіть цілу тисячку долярів! Боже мій, такі гроші були на дорозі і ти втратив нагоду отримати їх. Читай більше, то може порозумнішаєш хоч на старість, дєревино! Пішли!..

ВАСИЛЬ: Та це так...

(Василь і Марта, забравши пакунки, виходять. Вбігає Оля, за нею Богдан).

ОЛЯ: Не догнав, не догнав!

БОГДАН: Я й не збирався дога-
няти.

ОЛЯ: Не збирався, справді?

БОГДАН: Справді. Бо тоді б ти не
раділа так, як тепер. Я ж використо-
вую кожну нагоду, щоб принести
тобі радість.

ОЛЯ: Неправда, це не тому.

БОГДАН: А чому?

ОЛЯ: Ти неповороткий! Лінивий,
не любиш бігати.

БОГДАН: Ах, так! Добре, побачиш
іншим разом.

ОЛЯ: А побачу!

БОГДАН: Можна навіть тепер. Ба-
чиш те дерево?

ОЛЯ: Бачу, але бігти до нього не
буду. Втомилась... Посидимо трохи?

БОГДАН: Як ти хочеш. (Сідають
на лавку, Оля помічає на землі книж-
ку, яку виходячи загубив поет).

ОЛЯ: Дивись, Богдане, книжка я-
кась (підняла, розгорнула). Україн-
ська. Поезії.

БОГДАН: Напевно хтось із наших
людей загубив. Ану, дай мені!

ОЛЯ: З умовою: ти прочитаєш сто-
рінку, яку я розгорну.

БОГДАН: Краще ти читай... Я ін-
коли роблю помилки. Мені, на жаль,

довелося дуже мало жити з батька-
ми, більше між чужих людей.

ОЛЯ: Саме тому читатимеш, щоб
не забував свою мову.

БОГДАН: А як зроблю помилку?

ОЛЯ: Я поправлю тебе.

БОГДАН: А не сміятимешся? Обі-
цяєш?

ОЛЯ: Хіба можна з такого сміяти-
ся? Це швидше варте суму...

БОГДАН: Ну ось, уже й засуму-
вала. Яка ти в мене.

(Входить поет, розглядається до-
вкола, потім говорить стиха, до себе).

ПОЕТ: Де я міг загубити її, чи не
тут? (помітив книжку в руках Олі).
Вона в них, моя книжка... Чи не
збираються вони читати її? (Став
збоку, намагаючись бути непоміт-
ним).

ОЛЯ (заплющивши очі, розгортає
книжку): Ця сторінка! Читай, почи-
наючи від першого рядка згори. Я
щось задумала на цю сторінку, потім
скажу, що...

БОГДАН: Я так не читатиму. Спер-
шу скажи!

ОЛЯ: Добре... Коли те, що тут
написано, хоч трохи нагадуватиме
нас, — бути нам завжди, на все жит-
тя, разом.

БОГДАН: Олю, так не можна, це
по-дитячому.

ОЛЯ: Читай!

БОГДАН (читає повільно, виразно):

Лунала пісня. Слухали клени.
Слухали в полі срібні тумани.
Ти пригорнулась тепло до мене,
Зовсім інакша, ще досі незнана.

(Оля схилила голову йому на плече).

Линула пісня... Рідного слова
Хвиля гаряча вдарила в груди.
Знов я побачив берег Дніпровий,
Ще раз відчув я: тебе не забуду.

ОЛЯ (встала, пройшлася): Гарно
як сказано:

„Линула пісня... Рідного слова
Хвиля гаряча вдарила в груди...“

БОГДАН: Ти вже й запам'ятала?

ОЛЯ: Бо гарно... (знову біля Бог-
дана): Ще читай, я хочу слухати.

ПОЕТ: Книжка моя, книжка, чи це
не сон? Вони читають тебе з поша-
ною і любов'ю... Це, книжко, дуже
велика нагорода для нас.

(Оля і Богдан схилились над книж-
кою, поет повільно виходить).

КІНЕЦЬ

Полтавський Вечір 63 Відділу СУА (Докінчення зі ст. 30)

діл, запрошуючи до участі другі Від-
діли та зацікавлених із громадянства.

Першою імпрезою цього циклу був
„Полтавський Вечір“, улаштований 63
Відділом СУА. Вечір цей поєднано зі
Свяченим Відділу, бо саме було це у
Великодній час. Голова Відділу, п-ні
І. Цієнк, вітаючи гостей, ввела при-
сутніх у святочний настрій, який о-
статочно закріплено святочною пере-
кускою.

Після Свяченого, голова Окр. Ради
п-ні О. Климишин у своєму вступно-
му слові звернула увагу на потребу
й ціль цього роду імпрез. Головною
доповідачкою цього вечора була д-р
Валентина Савчук, уродженка Пол-
тавщини. Неможливо в кількох сло-
вах передати все те, що сказала д-р
Савчук про землю свого дитинства.
Це була інформативна доповідь про
життя, культуру й історію Полтавщи-
ни, переплетена особистими спогада-
ми доповідачки, в яких вичувалася
безмежна любов і туга за покинутою
Батьківщиною. Окрім д-р Савчук ді-

лилися спогадами про Полтавщину
п-ні А. Ковальська та її син о. мітрат
Биковець. Сумні це були спогади, бо
жорстока рука влади досягнула і зни-
щила відданого українському наро-
дові й Церкві о. Биковця, осиротив-
ши дружину і малого сина, теперіш-
нього о. мітрата.

Про жіночий одяг полтавчанок де-
тально розповіла п-ні О. Омецінська,
культ.-освітня референтка Окр. Ради.
Сама вона була вдягнута в стрій пол-
тавської дівчини. П-ні А. Ковальська
демонструвала одяг старшої жінки-
полтавчанки, а п-ні д-р Савчук —
одяг молодиці. Всі строї були автен-
тичні.

Програму доповнили ще рецитації
творів славних полтавчан — І. Котля-
ревського та О. Вишні, що їх вико-
нали: Н. Горак, Х. Юзич та Р. Диг-
дало. Присутні мали ще змогу огля-
нути виставку народнього мистецтва
Полтавщини. Окрему увагу звернули
на себе мережки та кераміка.

Про великий успіх вечора свідчить
факт, що після закінчення програми
присутні не спішилися розходитися, а

згуртувавшись біля виставки, засипа-
ли наших полтавок нескінченими за-
питами.

Р. Дигдало

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Із діяльності 70 Відділу СУА

Цьогорічна весняна забава відбу-
лася 30. травня ц. р., в залі Україн-
ської Централі в Пассейку. Весь до-
хід із забави призначено на Україн-
ський Католицький Університет у Ри-
мі. До танку пригравала окрестра
„Дніпро“, а приспівувала мило п-на
О. Бук. На забаву загощила до нас
голова Відділу СУА в Елизабеті п-ні
О. Когут у товаристві ще однієї Со-
юзянки, чим ми були приємно вра-
жені. Всі гості культурно й мило за-
бавлялись при смачнім буфеті Сою-
зьянок.

На двох ширших сходах виховна
референтка п-ні Бобеляк висвітлила
для членства свої фільми з подорожі
до країн Близького Сходу. Присутні
з подивом оглядали мистецтво й кра-
євиди Єгипту, Сирії, Йордану та Свя-
тої Землі.

О. Порохняк

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION
(Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: September 22, 1966.
2. Title of Publication: **OUR LIFE**.
3. Frequency of issue: Monthly except August.
4. Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
5. Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
6. Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
Publisher: **Ukrainian National Women's League of America, Inc.** 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Editor: Lidia Burachynska, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Managing Editor: Irene Pelenska, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
7. Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
8. Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
9. Total No. Copies Printed (Net Press Run):
(A) Average No. Copies:
Each issue during preceding 12 months: 4400.
Single issue nearest to filing date: 4400.
(B) Paid Circulation:
1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 3894.
2. Sales through agents, news dealers or otherwise: 184.
(C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 125.
(D) Total No. of copies distributed: 46,233 in 11 months.

РУКАВИЧКА

(Докінчення зі ст. 23)

— А хто, хто в цій рукавичці?
— Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка та й зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка, вовчик-братик та кабан-іклан. А ти хто?
— Гу-гу-гу! Як вас багато! А я ведмідь-набрідь. Пустить і мене!
— Куди тебе пустимо, коли і так тісно?
— Та якось будемо.
— Та вже йди, тільки скраечку!

Уліз і ведмідь, — семеро стало. Та так уже тісно, що рукавичка ось-ось розірветься.

Коли це дід оглядівся — нема рукавички.

Він тоді назад — шукати її, а собачка попереду побіг. Біг, біг, бачить — лежить рукавичка і ворухиться. Собачка тоді: „Гав-гав-гав!“

Вони як злякаються, як вирвуться з рукавички — так усі і порозбігалися лісом.

Прийшов дід та й забрав рукавичку.

НОВА БАБУСЯ

83 Відділ СУА з Нью-Йорку, що постав у 1964 р., зголосив охоту заопікуватись „бабусею“ в Європі. Центральна приділила новому Відділові старшу самотню жінку, що проживає в Бельгії. В рядах старших жінок, що їм даємо нашу ідтримку — це буде нова одиниця. З радістю подали

ми це їй до відома, як і подякували нашому молодечому Відділові за його добру волю.

Та все ще маємо ряд старших жінок в Європі, що не мають цієї невеликої щомісячної допомоги. Вісім їх проживає в Німеччині і сподіється, що наші Відділи підтримають їх. Недавно тому 69 Відділ у Лорейні обдарував їх одноразово. 1 за цю увагу вони висловили ширю подяку. Та куди більш помічною була б для них постійна допомога. Про це наші Відділи повинні б пам'ятати.

ІЗ ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ СУА

Мюнхен, 16. липня 1966

До Головної Управи
Союзу Українок Америки

Вельмидостойні Пані!

Оцим потверджуємо з найширшою подякою одержання чеку на суму 50 дол., що їх 28 Відділ СУА в Ньюарку нам через Вас на пластові табори в Німеччині переслав.

З сердечною вдячністю прийняли ми цей дар для нашої пластової молоді, що причиниться до влаштування цих літніх таборів. На наші пластові табори з'їздиться молодь із цілої Німеччини, як рівнож приїздять до нас із Бельгії, Австрії та Франції.

За Вашу пам'ять про нас ми дуже вдячні!

Дам'ян Пеленський, голова
Григорій Комаринський, фін.
референт

**

Лювен, 4. травня 1966

До Екзекутиви СУА
у Філадельфії

Вельмишановна Пані Голово!

Щиро дякуємо за листа й допомогу в сумі 150 дол., що ми одержали від Вас за 2. квартал ц. р. для українських шкіл у Бельгії.

Оцим черговий раз висловлюємо наше признання та вдячність Головній Управі та всім Відділам СУА, що роблять велике добро для української молоді в Бельгії своєю постійною допомогою. Завдяки Вашій підтримці ми могли перебороти чимало труднощів і вдержати майже всюди Рідні Школи.

Рідна Школа в Бельгії поділена на старші та молодші відділи. Старших є 5, а молодших 22 відділи з приблизно 380 учнями. Про стан нашого шкільництва ми постійно інформуємо у „Вістях“ із Бельгії на сторінці Укр. Науково-Освітнього Т-ва.

о. д-р Б. Курилас, голова
о. І. Кіт, шк. інспектор
мгр. М. Когут, фін. реф.

ЗБІРКА НА ОРГ. ФОНД

Дня 24. вересня ц. р. членки 16 Відділу СУА в Міннеаполісі зложили на покриття коштів дороги голови СУА п-ні Стефанії Пушкар:

По 2 дол. пп. А. Машталір, М. Крамарчук, М. Плювак, О. Король, Н. Крамарчук, О. Амброзьяк, М. Петришак, К. Кузьмак; по 1 дол. пп. В. Тарашук, К. Гуцал, А. Артм, М. Павлишин, О. Тарагула, С. Покотило, О. Луцик, Н. Колодницька, Н. Дмитришин, Н. Микуляк, М. Процай, М. Паньків, Л. Козак. Разом 30 доларів. Щире Спасибі!

ЗБІРКА НА УРОДИНАХ

Перші збори 42 Відділу СУА „Дочки України“ у Філадельфії, що відбулись по вакаціях, вшанували уродини голови п-ні Марії Пашук. Під час перекуски проведено збірку, що її призначено на Фонд Зв'язків і Репрезентації.

5 дол. — п-ні Марія Пашук; 2 дол. — п-ні Марія Бендзяк; по 1 дол. пп.: Пак, Потучко, Чемерис, Качмарчик, Волчак, Малиновська, Бабій, Дава, Сивуляк, Савицька, Бурачинська — решта дрібними. З того зложено пожертву 15 дол. на фонд Зв'язків і Репрезентації. Щире Спасибі!

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 5, ст. 9 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори жіночих сорочок із пов. Підгайці